

Četvrtak, 1. maj 2008. godine

Svedok Kari Anttila

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.02 h.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospođo sekretarko, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo sekretarko. Gospodine Anttila, mislim da moramo da se pozabavimo sa nekoliko proceduralnih pitanja, pa vas molim za malo strpljenja. Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da. Hvala vam, časni Sude. Ja bih samo hteo da predložim da dokazni predmet Odbrane D133, koji je uveden u spis na privatnoj sednici, bude usvojen pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vama.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, da li je to u zapisniku - da je dokazni predmet Odbrane D133, za koje sada Pretresno veće odlučuje da bude uneto pod pečatom? Da. To nam je potvrđeno. Ako nema ništa drugo, onda još jednom vama dobro jutro, gospodine Anttila.

svedok: Kari Anttila

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete da svedočite pred ovim Sudom, na osnovu Pravila o postupku i dokazima morate da date svečanu izjavu kojom se obavezujete da ćete govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Mogu li sada da vas zamolim da ustanete i da izgovorite svečanu izjavu koju vam upravo daje gospođa sudska pomoćnica.

SVEDOK ANTTILA: Hvala. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Anttila. Izvolite sedite. Engleski nije vaš maternji jezik. Ukoliko budete imali bilo kakav problem u razumevanju ili vašem izražavanju na tom jeziku, molim vas da mi se obratite.

SVEDOK ANTTILA: Da, u redu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li ste spremni?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, molim vas da kažete vaše puno ime i prezime?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Moje puno ime i prezime glasi Kari Juhami Anttila.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da li se sećate da ste dali četiri izjave kancelariji Tužilaštva u vezi ovog predmeta?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, uz vaše dopuštenje, ja bih dao svedoku štampane kopije njegovih izjava?

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas da to učinite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, kada pogledate ove dokumente pred sobom, recite nam da li su to vaše izjave koje ste dali MKSJ?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: I da bi bilo jasno: izjava od 18. decembra 1995. godine je dokument broj 4774 po Pravilu 65 ter; izjava od 8. januara 1996. godine je dokument broj 1052 po Pravilu 65 ter; izjava od 16. oktobra 1997. godine je dokument broj 4804 po Pravilu 65 ter, a poslednja izjava je datirana na 12. decembar 2007. godine, i to je dokument broj 4805 po Pravilu 65 ter.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A sada gospodine Anttila, da li ste vi imali priliku da pregledate sve vaše izjave pre današnjeg dolaska na Sud?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Sudu da li su podaci koji se nalaze u svakoj od vaših izjava tačni i istiniti, po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li svaka od tih izjava tačno odražava ono što ste vi govorili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom najboljem znanju, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako bi vam se danas u sudnici postavila ista pitanja, da li bi vaši odgovori bili isti kao u tim izjavama?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih sada zamolio da se sve ove izjave uvedu u spis. Ja mogu ukoliko je potrebno da ponovim sve te 65 ter brojeve?

SUDIJA ORIE: Da Hvala vam puno. To je bio broj 1052?

TUŽILAC RUSSO: To je izjava od 8. januara 1996. godine, časni Sude, da.

SUDIJA ORIE: Da, i ako samo mogu... ali da počnemo sa prvom izjavom. Mislim da je to broj 4774.

TUŽILAC RUSSO: Tako je, i...

SUDIJA ORIE: Od 18. decembra 1995. godine.

TUŽILAC RUSSO: Ako se sećate, to je ista izjava kao i gospodina Munkelienena.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P60.

SUDIJA ORIE: To se već nalazi u dokazima?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude, ja nisam bio siguran na koji način Pretresno veće želi da nastavimo. Mislio sam da bi bilo najbolje da ovo imamo kao dodatak, pošto je to izjava obojice, ali...

SUDIJA ORIE: Smatram da ukoliko se već nalazi u dokazima, i kada već svedok ovde svedoči da će na isti način odgovarati, a da je ta izjava data po njegovom najboljem znanju i da je istinita, u tom smislu smatram da nema potrebe da se ona unosi ponovo u spisak. Dakle, dokazni predmet Tužilaštva broj P60 je izjava od 18. decembra 1995. godine. Samo da to na trenutak proverim. Da. Sledeća bi bila pod brojem P1052. Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mislim da to važi za sve timove Odbrane. Gospođo sekretarko, to će biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P171.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P171 se usvaja u spis. Sledeći je dokazni predmet broj P4804. Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Radi se o 7. oktobru 1997. godine... izvinite, 1997. godine. Nemamo prigovor. Svakako, časni Sude, da se moj prigovor odnosi na prihvatljivost, a

ne na težinu izjave, ali kada kažem da nema prigovora, to se odnosi na pitanje prihvatljivosti.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, izjava iz oktobra 1997. godine će biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P172.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako bih samo mogao da se korigujem. Ne znam da li sam pogrešno rekao. Moj prigovor se ne odnosi na prihvatljivost, već očigledno na pitanje težine. Ili sam ja to pogrešno rekao ili je to pogrešno zapisano u transkriptu u 25. i u prvom redu.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste rekli da se vaš prigovor odnosi na prihvatljivost, a ne na težinu, a u stvari je obrnuto?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: P172, pošto nema prigovora, usvaja se u spis. Zatim broj 4805. To je izjava od 12. decembra 2007. godine. Ima li prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da govorite za sve timove Odbrane, gospodine Kehoe? Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P173.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P173 se usvaja u spis. Gospodine Russo, da li grešim kada kažem da postoji još jedna izjava, ali da nju ne nudite na usvajanje?

TUŽILAC RUSSO: Ne grešite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Onda izvolite nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, gospodine predsedavajući i časni Sude. U ovom trenutku ja tražim dopuštenje da pročitam kratki sažetak izjave po Pravilu 92 ter.

SUDIJA ORIE: Da. Pretpostavljam da je gospodin Anttila obavešten o proceduri. Gospodine Anttila, javnost mora da zna šta se sve nalazi u tim izjavama koje su uvrštene u dokaze, pa će kratki sažetak biti pročitani. Izvolite nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, gospodine predsedavajući. Gospodin Anttila bio je vojni posmatrač UN-a koji je dodeljen timu Potkonje u Sektoru Jug od 14. avgusta do 27. novembra 1995. godine. Gospodin Anttila je učestvovao u proceni nastale štete uzrokovane: granatiranjem, spaljivanjem i pljačkom Knina, i vršio je analizu šest udara višecevnih bacača kalibra 128 milimetara u stambenom području Knina. Gospodin Anttila je ponekad obavljao i dužnosti operativnog oficira za Timove vojnih posmatrača UN-a (UNMO), i ponekad je pisao izveštaje o situaciji za svoj UNMO tim u Potkonju ili za štab UNMO-a za Sektor Jug. Pored ovih obaveza kao pripadnik vojnih posmatrača UN-a, gospodin Anttila je učestvovao i u patrolama u sastavu Akcionog

tima za ljudska prava (Human Rights Action Team-HRAT) u sektoru Jug. Takođe je imao zadatak da pripremi sažetke izveštaja o kršenjima humanitarnog prava, o čemu su izveštavali timovi vojnih posmatrača UN-a u njihovim dnevnim izveštajima o situaciji, kao i pisanje izveštaja u kojima se nalaze detaljne informacije koje su prikupljane za vreme procena štete, koju su obavljali svi timovi UNMO-a u sektoru Jug, gde su beležili broj oštećenih i uništenih kuća u više od 400 sela u Krajini. Ovim je sažetak završen, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Izvolite nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Gospođo sekretarko, molim vas da prikažemo dokazni predmet Tužilaštva broj P64.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, gledajući u dokazni predmet Tužilaštva broj P64, možete li da mi kažete da li ga prepoznajete?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, prepoznajem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste vi učestvovali u proceni štete o kojoj se govori u ovom izveštaju?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja... izvinjavam se. Bio sam na proceni tog dana, a pored mene su u proceni učestvovali i drugi ljudi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ko su bili ti drugi ljudi? Da li su oni bili članovi UNMO tima?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To su bili članovi UNMO tima Potkonje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da nam objasnite kako je došlo do dodele zadatka da se ta procena štete izvrši?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, tog dana mi smo... ja sam dobio zadatak da... da rukovodim analizom kratera na mestima raketnih udara u... u području, i tokom našeg rada mi smo obišli to područje, vozeći se kroz stambene delove grada, kada smo i obavili procenu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A možete li molim vas da kažete Sudu gde... od koga je upućen zadatak da se izvrši ta procena?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Upućen je od višeg vojnog posmatrača u sektoru.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je viši vojni posmatrač vama izdao zadatak usmeno ili u pisanoj formi?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U ovom slučaju, to je bilo u usmenoj formi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. A sada vas molim da ukratko objasnite Sudu kako ste vi i ostali članovi UNMO tima vršili tu procenu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Procena je izvršena na način što smo otišli iz štaba sektora. Odvezli smo se automobilom do lokacija koje je svaki tim dobio za sebe, a mi smo dobili da idemo u... u to stambeno područje i da prikupimo informacije o udarima, ali mi nismo otišli tamo direktno. Išli smo kroz delove grada gde se nalaze

stambena naselja. Dakle, dakle... mi... mi smo tamo otišli direktno bez oklevanja i čekanja, ali smo išli kroz neke delove grada... gde su određene stvari mogle da se primete.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A koliko dugo je trajala procena štete tog dana?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Što se mene tiče i tog dela obilaska, to je bilo tokom popodneva i trajalo je nekoliko časova.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li znate koliko dugo je trebalo ostalim članovima vašeg tima da izvrše svoj deo procene štete?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: I oni su takođe imali popodne da... da obave njihov deo zadatka.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da prikažemo, verujem da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P64. Hvala vam. I ako možete samo da uvećate područje centra grada. Tako je dobro. Hvala vam. I časni Sude, ako bih mogao da zamolim za pomoć sudskog službenika.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, možete li molim vas da obeležite ili zaokružite područja u kojima je UNMO tim Potkonje vršio procenu štete, popodne 17. avgusta 1995. godine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Gospodin Munkelien i ja smo bili oko ovog područja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mm-hmm.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: A drugi... mislim da je bilo... u to vreme je bilo tri različite patrole koje su obilazile to područje... generalno ovim područjem i oko tog područja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. I molim vas da pored svakog od tih kružića upišete PA.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: PA?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: PA.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu... samo kako bismo razjasnili, da li bi mogli drugačije da označimo različita područja na kojima je gospodin Anttila radio, jer ako ovde pogledamo, označena su različita područja, pa bi tako znali koja je područja obišao gospodin Anttila sa gospodinom Munkelienom.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam. To je dobra ideja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da područja koja ste vi i gospodin Munkelien obišli obeležite slovom A, a da područja koja su obilazili ostali timovi obeležite sa: B, C i D.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. I...

SUDIJA ORIE: Dakle, da. Sa "B" i nije tako lako.

SVEDOK ANTTILA: Da, znam to.

SUDIJA ORIE: Da li možete "B" malo bolje? Postoji način da se ukloni to što ste zapisali. Da.

SVEDOK ANTTILA: U redu.

SUDIJA ORIE: Da li možete molim vas da "B" napišete...

SVEDOK ANTTILA: U redu.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U vreme kada ste vršili tu procenu štete, kako ste vi tada videli – koji su bili vojni ciljevi u gradu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Jedini vojni cilj za koji sam ja znao bila je severna... mi smo je zvali *Severna kasarna* – u tom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako biste mogli molim vas da zaokružite područje o kome govorite, i da pored toga upišete slovo E.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su ostali članovi tima Potkonje tokom te preliminarne procene vama ukazali i na neke druge vojne ciljeve na lokalitetu Knina?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih zamolio da se sada ova fotografija iz vazduha uvede u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P174.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P174 se usvaja u spis. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam. Molim vas da još jednom pokažemo kopiju dokaznog predmeta Tužilaštva broj P62. Molim da se opet usredsredimo na isto područje. I ako bi mogli još jednom da dobijemo pomoć sudskog poslužitelja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, vi ste rekli da ste tog dana takođe obavili i analizu kratera. Možete li molim vas da zaokružite deo područja gde ste vi i gospodin Munkelien obavili te analize kratera?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih zamolio da se sada ova fotografija iz vazduha uvede u spis kao poseban dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Da. Mislim da nam je potrebno određeno objašnjenje stanovišta, časni Sude, vezano za to da li je to drugačije područje od područja koje smo imali pod A – područja koje je on pretraživao. Meni se čini, a možda i grešim, da se radi o istom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je to tačno, gospodine Anttila?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da. Hvala vam puno. Da li ste pretraživali isto područje?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE: Dakle, ja sam imao...

SUDIJA ORIE: Da li je područje koje je svedok obeležio sa A iste veličine, ili je manje ili veće. Moraću to da uporedim.

SVEDOK ANTTILA: U pitanju je moja ruka.

SUDIJA ORIE: Da. Sada govorimo o krateru koji je otprilike veličine jednog ili dva metra. I mi tu naravno imamo nekoliko ulica, i tu se ništa ne dodaje. To je bilo unutar područja označenim slovom A u prethodnom dokaznom predmetu. Prema tome, gospodine Russo, da li se ovde bilo šta dodaje?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ne, tu se ništa ne dodaje.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju smatram da nema velike koristi od prihvatanja u dokaze. Molim vas nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da povlačite predlog da se uvrsti u spis?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda molim vas nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Neće nam više biti potrebna pomoć sudskog poslužitelja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Samo da potvrdimo gospodine Anttila, kao što je Pretresno veće ukazalo, područje koje ste vi obeležili slovom A u posljednjem dokaznom predmetu je takođe i područje gde ste vršili analizu kratera. Da li je to tačno?
SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da se sada vratimo na prvobitnu procenu. Da li je vođena ikakva evidencija tokom te procene o... pored te analize kratera koju ste naveli - da li je vođena evidencija o tačnim lokacijama gde su pronađeni udari bilo kog projektila koji je utvrđen tokom tog popodneva 17. avgusta 1995. godine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kome je tim Potkonje podneo izveštaj šta su pronašli tokom vršenja preliminarne procene tog popodneva?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mi smo sve naše nalaze podneli direktno višem vojnom posmatraču.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je to bio raport ili pisani izveštaj? Kako ste to uradili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U stvari, to je bio raport koji smo podneli tog popodneva kada smo se vratili iz patrole.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I kako ste saopštili višem vojnom posmatraču - koje je to bilo područje gde ste pronašli oštećenja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Na način što smo to pokazali na karti koja se nalazila u sobi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Izvinjavam se, da li je... da li se karta nalazila u kancelariji ili...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ili... u redu. To je bila operativna prostorija u štabu UNMO-a za Sektor Jug, i naravno da se tu nalazila karta tog područja... na zidu. Tako da smo ta područja koja smo pokrivali pokazali na karti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste to učinili tako što ste jednostavno pokazali na karti?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Više - manje, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da li su članovi UNMO-a tog popodneva kada su pretraživali Knin, da li su prikupili bilo kakve informacije o šteti nanetoj samim vojnim ciljevima?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nama nije bilo dozvoljeno da uđemo u *Severnu kasarnu*, tako da nismo mogli da procenimo štetu nastalu na tom području, i...

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da ponovo prikažemo dokazni predmet Tužilaštva broj P64. I ako možete da prikažete drugu stranicu, paragraf broj 7.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, kada pogledate paragraf broj 7, da li vidite gde stoji da: "Pregled terena traje kako bi se stekla tačnija slika i bolja procena stanja. Detaljniji izveštaj sledi u roku od nedelju dana." Po vašem saznanju, da li je usledio detaljan izveštaj posle nedelju dana?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U vašoj izjavi od 8. januara 1996. godine, vi ste rekli da ste našli više područja na koja su pali projektili, i bilo je jasno iz tih kasnijih uvida da granatiranje nije bilo koncentrisano na vojne ciljeve...

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor na sugestivno pitanje, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ga jednostavno upućujem na deo njegove izjave gde se ta informacija nalazi.

SUDIJA ORIE: Ako bi onda mogli možda da nam ukažete na paragraf.

TUŽILAC RUSSO: To je paragraf broj 3 izjave od 8. januara 1996. godine, što je sada dokazni predmet Tužilaštva P171.

SUDIJA ORIE: Ako možete da zatražite od svedoka da prvo pročita paragraf i da mu zatim postavite pitanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, ako biste mogli da pogledate paragraf broj 3 vaše izjave od 8. januara 1996. godine.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm. Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U prvoj rečenici te izjave se kaže da je bilo moguće naći više mesta gde su pali artiljerijski i minobacački projektili. Da li to znači da ste vi utvrdili veću štetu nego što je prvobitno bilo izvešteno u preliminarnoj proceni?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li bi mogli da kažete Pretresnom veću da li se ta šteta nalazila ili nije nalazila na istom području koje je tim Potkonje pretraživao 17. avgusta?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Definitivno da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su neka od tih oštećenja pronađena u područjima koja nisu bila u neposrednoj blizini vojnih ciljeva?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ovi nalazi su utvrđeni u područjima koja sam upravo pokazao, i ona se provlače kroz tu prvobitnu procenu. A kasnije, kada su bile očišćene ruševine i sve ostalo, mogli smo da vidimo još tragova udara... granatiranja – kasnije.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, vi u vašim pitanjima sugerirate opšte razumevanje vojnih ciljeva i gde su se oni nalazili.

TUŽILAC RUSSO : Da, časni Sude, i...

SUDIJA ORIE: Da li je to ograničeno na ono što je ranije rekao svedok - *Severnu kasarnu* ili...

TUŽILAC RUSSO : Ako bih to mogao da razjasnim na trenutak?

SUDIJA ORIE: Molim vas izvolite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gledajući u vašu izjavu od 8.januara 1996. godine, ponovo u paragrafu broj 3, gospodine Anttila, gde piše: "Krateri su pronađeni u područjima vidljivo namenjenim za stanovanje. Osim toga, u prvoj proceni su fabrike i slično smatrane za vojne ciljeve. To kasnije nije bilo potvrđeno." Vi ste ranije izjavili da je za jedini vojni cilj u to vreme smatrana *Severna kasarna*?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ovde se pominju fabrike i drugo. Možete li da nam kažete, da li je bilo i drugih objekata pored *Severne kasarne* koji su smatrani vojnim ciljevima, a vezano za preliminarnu procenu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Boraveći u tom području samo nekoliko dana, nije sve bilo jasno kada smo radili ovu preliminarnu procenu. Kasnije, neki od tih proizvodnih objekata, unutar tog područja u centru Knina ponekad su pominjani kao vojni objekti ili slično, a mi smo kasnije raspravljali o tome da li su oni zaista bili takve prirode i... u svakom slučaju, suština je da su krateri koje sam pominjao u analizi kratera od 17. Avgusta - kada sam ovo zapisao, da je u to vreme najbliži vojni cilj bila *Severna kasarna*. I bez obzira na to koji je od ovih objekata kasnije možda mogao biti smatran vojnim ciljem, oni nisu bili ništa bliže području od *Severne kasarne*, području gde su pale granate.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da pokažemo još jednom fotografiju iz vazduha, dokazni predmet Tužilaštva broj P62.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, pogledajte ponovo sliku Knina iz vazduha. Vi ste nam već pokazali gde se nalazila *Severna kasarna*. Želeo bih da nam pokažete gde su se nalazile fabrike i ostali objekti o kojima govorite u vašoj izjavi od 8.januara 1996. godine.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li je bilo još nekih objekata za koje ste rekli kako ste raspravljali sa svojim kolegama iz UNMO-a ,za koje su oni smatrali da su vojni ciljevi?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Izvinite. Dakle, u svakom slučaju, radi se o ovom području ovde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ta dva objekta su pored *Severne kasarne* smatrana za jedina dva objekta vojnih ciljeva u Kninu od strane članova UNMO tima Potkonje?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Ulažem prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor na komentar o tome šta je tim Potkonje smatrao da su vojni ciljevi, jer kao što vidite u preliminarnoj proceni, nju je napisao viši vojni posmatrač i to sasvim drugačije. Sada, ako svedok želi da govori o tome šta je on smatrao da su vojni ciljevi, onda je to potpuno druga stvar.

SUDIJA ORIE: Da. Tako sam ja shvatio vaše svedočenje. Kada govorite o vojnim ciljevima, u stvari, kako je svedok objasnio - o potencijalnim vojnim ciljevima je on razgovarao sa njegovim kolegama... to je dobro shvaćeno. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam. Molim da se ovaj dokazni predmet označi kao poseban dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Da. Sada, mislim da prvo... samo da proverim. Prva oznaka ticala se fabrika, zar ne? Da li molim vas možete da stavite slovo F pored prvog kruga, i slovo M pored drugog kruga, a vi ste to...

SVEDOK ANTTILA: To je objekat... u redu.

SUDIJA ORIE: Vi ste to posmatrali kao moguće...

SVEDOK ANTTILA: Da, mi smo razgovarali o tome.

SUDIJA ORIE: A onda ste razgovarali o tome kao o vojnom cilju?

SVEDOK ANTTILA: Da li je to bio vojni cilj ili nije.

SUDIJA ORIE: Da, razumeo sam. Vi sada to želite da predložite na usvajanje kao dokazni predmet?

TUŽILAC RUSSO : Da. Molio bih, časni Sude.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ima li prigovora? Nema prigovora. Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P175.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P175 se usvaja u spis.

TUŽILAC RUSSO : Hvala vam, gospođo sudska poslužiteljko. Mislim da smo završili.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, pored lokacija koje ste pokazali na ovoj i na prethodnoj karti kao vojne ciljeve, tokom vaših naknadnih patroliranja kroz Knin, da li ste videli tragove granata na mestima koja nisu bila blizu tih područja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću da li ste ili niste naišli na više od pet tragova udara granata na tim područjima koja se nisu nalazila u blizini nijednog vojnog cilja koji ste naznačili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je viši vojni posmatrač bio obavešten o tome da ste naišli na oštećenja u područjima koja se nisu nalazila u blizini vojnih ciljeva?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, bio je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je bilo unutar vašeg tima razgovora o pitanju tačnosti preliminarne procene?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, bilo je, tako da kažem, razgovora pred njim, a takođe smo razgovarali o tome i bez njegovog prisustva.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A koliko je vama poznato, da li je viši vojni posmatrač ikada podneo naknadni izveštaj u kome je naznačeno da je možda prvobitna procena bila netačna?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Kada je u pitanju netačnost preliminarne procene u smislu da je imala manje ili... ili bilo šta slično, ništa ne znam o takvoj vrsti izveštaja. Ali činjenica je da smo na osnovu ovih nalaza mi dobili zadatak da proverimo čitav sektor, i to je stavljeno u izveštaje koji su kasnije uzeti kao dokazi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pored ovoga što ste upravo pomenuli, ako...

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da prikazete dokazni predmet Tužilaštva P63.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, ako pogledate dokazni predmet Tužilaštva P63, da li možete da mi kažete da ste upravo o ovome sada govorili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da se priselite kada je tačno ovaj dokument napisan? Da li vam je to dato pre vaše preliminarne procene ili nešto kasnije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Može se videti na osnovu datuma u gornjem delu dokumenta da smo mi verovatno bili na terenu i vršili analizu kratera kada je ovo poslato. Dakle, to je učinjeno istog dana, ali nakon što su poslani timovi za vršenje privremene procene. To je bila istovremena akcija koju je preduzeo viši vojni posmatrač, i to je poslato drugim timovima u našoj zoni odgovornosti. I u to vreme su ljudi iz Potkonja i Knina već bili u obilasku terena.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate kada je podnet prvi izveštaj na osnovu ovih instrukcija?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Prvi izveštaj na osnovu ovog naređenja podnet je nakon dva ili tri dana od trenutka kada je nastao, tako da se preliminarne procene nisu zasnivala na ovom naređenju.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da prikazete dokazni predmet Tužilaštva P98.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li mogu... da li mogu da zatražim objašnjenje od svedoka? Gospodine Anttila...

SVEDOK ANTTILA: Da?

SUDIJA ORIE: ...vi ste ranije rekli da se područje gde ste pronašli tragove udara granata nije nalazilo u blizini ciljeva, mogućih vojnih ciljeva koje ste kasnije identifikovali, i da nisu bili bliži njima nego što su bili *Severnoj kasarni*?

SVEDOK ANTTILA: Mm-hmm.

SUDIJA ORIE: Imamo s tim velikih teškoća u odnosu na vašu poslednju oznaku. Ne govorim o oznaci sa slovom F, već sa slovom M.

SVEDOK ANTTILA: Oznaka.

SUDIJA ORIE: Jer, ako ja to uporedim sa područjem gde ste naišli na tragove udara granate, imam utisak da ako to nije bliže, onda u svakom slučaju nije ni dalje od *Severne kasarne*.

SVEDOK ANTTILA: Stvar je u tome da...

SUDIJA ORIE: Zbog toga, imam poteškoće da pomirim ta dva elementa vašeg svedočenja.

SVEDOK ANTTILA: Da. Ja... i meni je to takođe problem, jer smo govorili o toj zoni kao o mogućem vojnom cilju. Ja nisam tamo bio pre *operacije Oluja*, i po mom najboljem sećanju, što se tiče tog područja, tokom vremena koje sam tamo proveo, nema načina... područje obeleženo slovom M nikako nije smatrano za vojno područje.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK ANTTILA: Da. I... u redu. Kao što sam... kao što sam rekao, mi smo o tome razgovarali...

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK ANTTILA: ... i...

SUDIJA ORIE: Sada razumem. Dakle ti ciljevi o kojima ste razgovarali kao o mogućim vojnim ciljevima, nisu bili obuhvaćeni vašim odgovorom kada ste vi rekli da to nije bilo bliže *Severnoj kasarni*?

SVEDOK ANTTILA: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, da li prepoznajete ovaj dokazni predmet?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: To je... da li je ovaj izveštaj napravljen na osnovu instrukcija koje ste upravo videli na ekranu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. To je bio rezultat toga.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Sudu ko je sačinio ovaj izveštaj?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja sam sačinio ovaj izveštaj sa brojkama, sa redovima, ali su informacije dolazile od različitih UNMO timova unutar sektora.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Pre nego što pređemo na osnovu tog izveštaja i od koga ste dobijali informacije, prvo želim da se fokusiramo na štetu koja je zabeležena u Kninu prema ovom izveštaju.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da prikažete treću stranicu i fokusirate se na prva tri unosa koja se odnose na Potkonje. I ako biste još samo malo pomerili, kako bi se videli i brojevi. Još malo, još malo. Mislim da bi trebalo da vidimo i područja i brojke.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako biste mogli da pratite to sa mnom, gospodine Anttila. Ovde stoji da je u severoistočnom delu Knina potpuno uništena 41 kuća, a da je 261 kuća delimično uništena. U severozapadnom delu Knina, 6 kuća je potpuno uništeno, a 94 kuće su delimično uništene; u jugozapadnom Kninu je 22 kuće potpuno uništeno, a 236 kuća je delimično uništeno. Nadam se da je moj račun tačan, časni Sud će me ispraviti ukoliko grešim - tu je 69 kuća potpuno uništeno, a 591 kuća je delimično uništena?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Tako da je tu ukupna brojka od 660 kuća potpuno ili delimično uništenih. A sada, od tih 660 kuća, da li možete da kažete otprilike koji je procenat na osnovu vaših obilazaka bio kuća oštećenih usled granatiranja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Veoma je to teško reći, ali to je... možda bih rekao oko 40 posto... možda 40 posto kuća koje su bile oštećene od granatiranja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Sada da se vratimo na vaš izveštaj o analizi štete. Da li možete da objasnite Pretresnom veću odakle ste dobili informacije koje ste uneli u tu tabelu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Sve te informacije su dolazile od različitih timova UNMO-a koji su obavljali patrole u svojim zonama odgovornosti kako bi utvrdili oštećenja nastala u tom području. U određenim područjima, UNMO timovi nalazili su se na hrvatskoj strani pre *operacije Oluja*, i može se videti da su oni izveštavali o oštećenjima nastalim tokom rata ili borbi dok... dok je takozvana Krajina bila uspostavljena, a ostalo je... ostale informacije potiču od timova koji su izvršavali svoj posao na osnovu naređenja o obilasku područja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. A kako su zapravo UNMO timovi dostavljali vama te informacije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je stizalo... u osnovi je cilj bio da se unesu u moje dnevne situacione izveštaje kao i pakete specijalnih informacija koje su predavali

tokom sastanaka sa vođama timova ili tome slično... u štabovima. Dakle, to nije nešto što je stizalo elektronskim putem. To je fizički prenošeno u štabove u papirnoj verziji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da bi stvari bile jasne, informacije koje ste vi uvrstili u vaš izveštaj, da li su se zasnivale isključivo na situacionim izveštajima UNMO timova?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nije se zasnivalo samo na situacionim izveštajima UNMO timova. Kao što sam rekao, to je ručno prenošeno, ali i u elektronskoj formi - u obliku *floppy* disketa i sličnim stvarima, i to je dostavljano štabovima, a ja bih to zatim sastavljao u jedan izveštaj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Gospođu sekretarko, molim vas da prikazete dokazni predmet Tužilaštva P65.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, ako pogledate dokazni predmet Tužilaštva P65, možete li da nam kažete da li su ili nisu neki od UNMO timova koristili ovakvu formu kako bi vam preneli informacije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ovakva forma je bila osnova za dostavljanje informacija štabovima u vezi sa različitim područjima na kojima je vršena procena oštećenja. Ovaj konkretan izveštaj je samo primer za to.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su ponekad UNMO timovi koristili druga sredstva komunikacije kako bi preneli informacije i takvu vrstu izveštaja ili kompilaciju informacija?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U osnovi, da. Oni su koristili različita sredstva. Tako na primer, poredeći sa ovim izveštajem, oni bi rekli da... da u njihovom izveštaju o situaciji u redu A se govori o tom i tom selu, u redu B, i tako dalje. Dakle, mogli su da koriste taj format i u svojim dnevnim izveštajima o situaciji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako sada pogledamo ovu bazu podataka, vi ste to predali Tužilaštvu, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je predao štab UNMO u Sektoru Jug svojim timovima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislio sam na to da ste vi to dostavili Tužilaštvu, zar nije tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vezano za informacije u ovom formatu, da li možete da objasnite zašto se imena nekih sela nalaze pri vrhu tog dokumenta pod kolonom A - "Komentari"? Možete li da nam objasnite zbog čega se ta sela ne nalaze u izveštajima o proceni štete koje smo ranije gledali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Govorimo o području Plavno, koje možete da nađete na karti. Tu se nalaze i zaseoci kao što su: Jovići, Stojakovići, i tako dalje, koji su kasnije bili okupljeni u delu koji se odnosio na određeno područje, a timovi su morali da naprave određenu procenu i da odrede koji će zaseoci biti stavljani pod jedan naziv.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li vi kažete da imena nekih zaseoka koja se pojavljuju...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. U ovom trenutku ulažem prigovor na sugestivno navođenje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe... gospodine Russo, molim vas da date sve od sebe da ne postavljate sugestivna pitanja. Ne znam do koje mere je već sugestivno, ali ukoliko preformulišete vaše pitanje – svakako na nesugestivan način, molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da objasnite ono što ste malopre rekli o izboru područja za izveštaj? Nisam siguran da sam to razumeo.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. U redu. Vi... u redu. Tu se kaže... u ovom konkretnom izveštaju imamo unos za selo Plavno, a Plavno je područje gde vi imate različite grupe kuća, koje su uvrštene u kolonu "Komentari", gde piše "Uključujući Joviće" i tako dalje. To je generalno područje Plavno, a ovde se radi o informaciji u zapisniku da mi govorimo o zaseocima: Jovići, Bajinac, Torbice, Grmuše, Stojakovići i tako dalje, kako bi imali informaciju da možda postoje neki drugi zaseoci do kojih se još nije došlo. Tako da je koordinata dosta gruba, ali mi smo na ovaj način mogli da imamo evidenciju koja smo sela obišli a koja nismo.

SUDIJA ORIE: Mogu li ja da postavim pitanje? "I tako dalje" pruža mogućnost da se identifikuje (*preklapanje govornika*) još sela?

SVEDOK ANTTILA: U redu, u redu. U ovom određenom slučaju pominju se ovi zaseoci koji su posećeni, što znači da bi moglo biti još zaseoka na širem području Plavna - do kojih još nije stigla patrola.

SUDIJA ORIE: Da, ali vi niste znali koji su to zaseoci?

SVEDOK ANTTILA: Nismo znali koji su.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da se sada vratimo na izveštaj, na tabelu koju smo malopre gledali. Koliko ste verzija tog izveštaja vi pripremili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, on je bio dopunjavan. Posle njegovog nastanka, on je dnevno bio ažuriran. To su službeni izveštaji koji su završavali u Arhivi UN-a, mislim da ih je bilo u tri verzije.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su po vašem mišljenju verzije koje su kasnije nastale preciznije u odnosu na prethodne verzije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je suština svega... čitavog tog posla – što se više posao odvijao, podaci su postajali tačniji, u smislu da je više sela posećeno, više je područja bilo pokriveno, i tako dalje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su se UNMO timovi po vašem saznanju ikada ponovo vraćali u sela koja su jednom obišli?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Da li ste vi ikada tražili od njih da se vrate kako bi vam razjasnili neke podatke koje su vam dostavili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Informacije su stalno bile dopunjavane. Prvi obilazak određenog područja daje određene informacije, a kasnije kada naši timovi ponovo obiđu ta područja, oni proveravaju podatke koje su poslali prvi put, i ukoliko bi došlo do bilo kakvih promena, o njima bi se pisalo u izveštaju, i to bi se onda našlo u završnom objedinjenom izveštaju koji sam ja sastavljao.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako pogledamo u formu obrasca za prikupljanje podataka, kada se dobije ovakav obrazac gde se navodi više sela... ili više zaseoka u jednom širem području, i onda tu piše "i tako dalje" – da li je to bilo dovoljno precizno sa čim ste vi bili zadovoljni?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. To je... ovo je preliminarni izveštaj koji... u ovom konkretnom izveštaju sećam se da smo timu izdali naređenje da bude određeniji u vezi zaselaka koji su obuhvaćeni u... u izveštaju, i tako dalje. Zbog toga kasnije u konačnoj verziji vi ne možete da nađete sva ta imena, na primer.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da prikazete dokument po Pravilu 65 ter broj 1587. Ako možemo da pokažemo drugu stranicu tog izveštaja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, kada pogledate ovaj dokument, pojavljuje se datum 4.11.1995. godine po Pravilu 65 ter broj 1587, ako dobro vidim. Recite Pretresnom veću molim vas da li je to završni izveštaj koji ste vi sastavili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je poslednja verzija koja je uneta kao izveštaj u sistem UN-a.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, sada bih želeo da se ovaj dokument po Pravilu 65 ter broj 1587 uvrsti u spisak dokaza.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor. Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj P176.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj P176 prihvata se u spis. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, časni Sude. Gospođo sekretarko, molim vas da prikazete dokazni predmet Tužilaštva broj P68.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, kada vidite ovaj dokazni predmet, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ovo je... da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću ko je autor ovog dokumenta?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ovaj dokument sam ja sastavio na osnovu dnevnih izveštaja o situaciji koje su timovi slali u UNMO štab za Sektor Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da objasnite Pretresnom veću zbog čega u ovom sažetku ne stoje sve one informacije o spaljenim kućama, a nalaze se u pregledu koji smo malopre videli?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, kao što sam rekao, ovaj dokument se zasniva na dnevnim izveštajima o situaciji, i te informacije su sastavljene na osnovu informacija koje su uočili UNMO timovi tokom njihovog patroliranja. Dakle, ako je negde na tom području bila neka kuća u plamenu, možda vojni posmatrači UN-a nisu bili na tom mestu u to vreme. Zbog toga je u tom... u ovoj kompilaciji situacijskih izveštaja vi ne možete da vidite sve spaljene kuće, na primer, koje se nalaze na popisu... kada su timovi proveravali područja gde su se te stvari dogodile.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste da informacije koje se tu nalaze potiču iz izveštaja o situaciji UN vojnih posmatrača. Možete li da nam kažete o kom nivou situacionih izveštaja govorimo? Možete li to da objasnite Pretresnom veću?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Prvo, timovi bi izvestili štab UNMO-a u Sektoru Jug – u ovom slučaju, a odatle bi zatim o značajnim događajima i nalazima bio obavešten glavni štab UNMO-a u Zagrebu. To znači da podaci koji su dolazili od timova nisu bili navođeni u svim izveštajima o situaciji koji su stizali u Zagreb. Unošeno je samo ono što se toga dana u to vreme smatralo značajnim. Dakle, ima puno informacija koje su dolazile od timova a nisu stigle do štaba UNMO-a za Sektor Jug ili... izvinjavam se, moram da se ispravim – nisu stigle kao izveštaj do Glavnog štaba UNMO-a u Zagrebu. U takvim slučajevima, smatralo se da se radi o opštim izveštajima kada se navodi određeni paragraf o recimo plaćkanju ili... ili o spaljivanju kuća, i tako dalje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li biste rekli Pretresnom veću iz kojih ste izveštaja o situaciji izvlačili informacije za ovakav sažetak? Da li je to bilo iz izveštaja timova ili iz izveštaja glavnog štaba UNMO-a koji je išao u Zagreb?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Ova kompilacija... kao što sam rekao, sadrži dnevne izveštaje o situaciji od 7. avgusta do 4. septembra. Oni su iz timova stigli u štab Sektora Jug. Dakle, te informacije, ali ne sve, mogu se pronaći u izveštajima o situaciji koji su odlazili u Zagreb. Dakle, sve ono što je odlazilo u Zagreb, bilo je filtrirano sa informacijama, i te informacije ne predstavljaju kompilaciju svega što se nalazilo u izveštajima o situaciji. Uzimale su se u obzir samo one stvari za koje se smatralo da ih treba uneti u ovakav izveštaj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. A da li ste pripremili...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, kako bih bolje razumeo. Vi ste u poslednjem odgovoru rekli: " Te informacije ne predstavljaju kompilaciju svega što se nalazilo u izveštajima o situaciji". Kada vi kažete " Te informacije", da li govorite o informacijama koje su odlazile u

glavni štab UNMO-a u Zagreb ili vi govorite o informacijama koje nalazimo u sažetku o kršenjima ljudskih prava?

SVEDOK ANTTILA: Ja sam govorio o tome da ovaj izveštaj ne sadrži sve informacije koje su stizale od timova u UNMO štab za Sektor Jug.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Nastavite, molim vas.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, da li ste vi pripremali i druge vrste izveštaja u vezi sa kršenjem ljudskih prava?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Druge vrste? Pa...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Izvinjavam se. Možda je to bilo...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne razumem baš poentu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ono što ja želim da saznam je da li ste vi učestvovali u nastanku nekih dodatnih izveštaja u vezi kršenja ljudskih prava?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mi službeno to nismo radili, osim ovih izveštaja koji su ovde navedeni - mi nismo slali neke druge izveštaje. Naravno, mi smo imali kontakte sa drugim UN organizacijama, i mi smo na verbalnom nivou razgovarali o tim stvarima, ali su službeni izveštaji bili obuhvaćeni ovim postupkom.

TUŽILAC RUSSO: Gospođu sekretarko, molim vas da prikažemo dokument po Pravilu 65 ter broj 1586.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kada pogledate ovaj dokument po Pravilu 65 ter broj 1586, recite mi gospodine Anttila, da li se sećate ovog izveštaja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da kažete Sudu na čemu se zasniva ovaj izveštaj? Odakle su stigle informacije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, zasniva se na podacima koje smo ranije videli. Dakle, zasniva se na izveštajima timova o štetama i... zasniva se na istim informacijama.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih zamolio da se sada ovaj dokument po Pravilu 65 ter broj 1586 uvede u spis.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Mogu li da pitam za jedno razjašnjenje? Rekli ste da se to zasnivalo na istim informacijama, strogo uzevši, ili vi govorite o istim izvorima informacija? Ja nisam pregledao dokument, tako da ne znam...

SVEDOK ANTTILA: U redu. Ovaj se dokument zasniva na izveštajima UNMO timova u sektoru... na onim izveštajima koje smo mi dobijali u štabovima, i te informacije su dolazile od timova, uključujući i sve one informacije na osnovu kojih je

potom vršena kompilacija tih izveštaja. Tako da na taj način ja govorim o dokumentu koji je zasnovan na istim informacijama, kao i informacije iz prethodnog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Da. Ja vas to pitam iz sledećih razloga: ako vi pravite kompilaciju, vi tu pravite izbor informacija koje su stigle do vas?

SVEDOK ANTTILA: Da.

SUDIJA ORIE: A da li je taj izveštaj zasnovan na istim informacijama do kojih ste došli, ili je bio zasnovan na istom odabiru informacija koje ste imali?

SVEDOK ANTTILA: Rekao bih da se ovde izgleda radi o naslovnoj strani kompilacije informacija koja je prethodno prikazana.

SUDIJA ORIE: Da. Tu izgleda da se radi pre o izabranim informacijama iz drugih izveštaja?

SVEDOK ANTTILA: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Russo, vi ste hteli da predložite ovaj dokument na usvajanje. Gospodin Kehoe je već rekao da nema prigovor, govoreći u ime svih timova Odbrane. Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P177.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P177 se usvaja u spis. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Anttila, vidite da se ovde pod navodom "od" vidi da se osim UNMO štaba za Sektor Jug, navode i Akcioni timovi za ljudska prava (HRAT). Da li ste vi bili deo Akcionog tima za ljudska prava?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da objasnite Sudu kako su bila razdeljena vaša zaduženja između vaših zadataka u okviru UNMO-a i zadataka u okviru HRAT-a?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. U to vreme, u novembru mesecu, ja, major Peter Marti, i u to vreme kapetan Ivan Valduranove iz Republike Češke bili smo deo Akcionog tima za ljudska prava. Naš zadatak... naš glavni zadatak bio je prikupljanje informacija od UNMO timova i sastavljanje ovakvog tipa izveštaja, kao i odlazak u patrole sa članovima drugih UN organizacija na tom području. Dakle, mi nismo bili ograničeni samo na područje Knina, već je područje delovanja Akcionog tima za ljudska prava bilo čitavo područje Sektora Jug. Patrolirali smo u grupama od troje ljudi, a to je uključivalo jedno lice iz Civilne policije UN-a, jedno iz Civilne službe UN-a i jedno lice iz... pripadnik organizacije vojnih posmatrača UN-a.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste vi podatke o oštećenjima koje ste prikupljali na terenu, podatke UNMO-a, da li ste ih delili sa timovima HRAT-a ili sa drugim organizacijama?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. U to vreme je unutar UN organizacije postojala organizacija za ljudska prava koja se spuštala sve do nivoa područja misije na terenu, ali je činjenica bila da su podaci koje smo mi imali bili na raspolaganju i drugim učesnicima – organizacijama za ljudska prava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Sudu ko su bili ti drugi učesnici?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, kao što sam već rekao, sa moje tačke gledišta, u to vreme, ja se nisam previše brinuo oko toga... u redu. U stvari, meni je rečeno da je tu neko iz Civilne službe UN-a ko će doći u patrolu. U to vreme, meni je bilo dovoljno da znam da Civilna služba UN-a, Civilna policija UN-a i vojni posmatrači UN-a patroliraju zajedno. Ja ne znam tačno kakav je bio organizacioni nivo ili pozicija osoba koje su odlazile u te patrole.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste ikada prisustvovali nekim sastancima na kojima su se prikupljale informacije o kršenjima ljudskih prava?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mi smo imali svakodnevno posle podne sastanke, nakon što bi se završilo sa patroliranjem, a na tim dnevnim sastancima je bio prisutan i jedan predstavnik tima za ljudska prava u tom sektoru. Dakle, ponekad sam to bio ja, nekada je bio neko iz drugih organizacija UN, i tako dalje. Tako da... i kasnije... u početku je to bio zadatak koji smo mi preuzeli, a onda je on kasnije bio preuzet od strane Civilne policije UN-a i... i Civilnoj službi UN-a, koji su onda bili zaduženi za podnošenje izveštaja o tim događajima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su na tim sastancima bili prisutni i članovi Posmatračke misije Evropske zajednice (ECMM)?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Uobičajeno je bilo da imaju pristup i članovi Posmatračke misije Evropske zajednice, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Nisam siguran da razumem šta znači "imaju pristup". Da li su prisustvovali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Prisustvovali su sastancima kada su se nalazili na lokaciji. Kada su bili na nekom drugom mestu, naravno da nisu bili prisutni. Ali njima nije bilo zabranjeno da prisustvuju sastancima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Russo. Blizu smo vremena uobičajenog za pauzu, pa predlažem da idemo sada na pauzu. Nastavićemo sa radom u 10.50 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, zbog činjenice da stojite, pretpostavljam da ćete vi prvi unakrsno ispitivati svedoka? Gospodine Russo, i vi takođe stojite. Nećete li i vi unakrsno ispitivati svedoka?

TUŽILAC TIEGER: Izvinjavam se, časni Sude. Postoji jedno minorno pitanje koje nije direktno vezano za unakrsno ispitivanje. Tokom pauze smo pokušali da nabavimo za Sud kopiju, za koju želim da budem siguran da ste je dobili.

SUDIJA ORIE: Što se mene tiče, bili ste uspešni. Da. Bili ste u svakom smislu uspešni, gospodine Tieger. Pokušaćemo sa tim pitanjem da se pozabavimo tokom dana. Gospodine Kehoe... gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude, hvala vam. Ja sam propustio da... u vezi sa poslednjim dokaznim predmetom koju je uvršten u dokaze, radi se o dokaznom predmetu P177, propustio sam da... zatražim da se on uvrsti u dokaze pod pečatom, jer se u njemu pominju imena nekoliko žrtava koji su otkriveni u Sektoru Jug.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo sekretarko... pretpostavljam da nema prigovora na to da bude uvršten u dokaze pod pečatom? Gospođo sekretarko, P177 je usvojen, ali se sada usvaja pod pečatom. Molim vas da nastavite, gospodine Kehoe.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Anttila. Želeo bih da vam postavim neka pitanja ne samo o onome što ste jutros govorili, već i neka pitanja koja su pomenuta u nekoliko vaših pisanih izjava, u redu? Ja ću pokušati da vas uputim na te izjave koliko god više mogu, i verujem da ih vi imate u pisanoj verziji pred sobom. Ali ukoliko ih ne budete imali, molim vas da u bilo kom trenutku to i kažete. U redu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, mislim da ste rekli na početku, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P171, u prvom paragrafu, da ste bili ili da jeste građevinski inženjer?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je moj... bio sam na koledžu, i to je moje civilno zvanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste naveli u vašoj izjavi da niste bili profesionalni vojni službenik?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada, kada ste stigli u Knin 14. avgusta, vi tamo nikada pre niste odlazili, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To područje vam nije bilo poznato?
SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Prvi put sam tada bio u tom području, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što pređemo na ono o čemu ste govorili, na početku o privremenoj proceni i vašem svedočenju o tome...

ADVOKAT KEHOE: Želeo bih da se prikaže na ekranu dokazni predmet Tužilaštva broj P60. Ako bi mogla da se prikaže treća stranica tog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila,, ovo je izjava koju ste vi napisali... ili je ponuđena Pretresnom veću 18. decembra 1995. godine. Da li se sećate toga, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, sada nam recite okolnosti vezane za to. Gde ste se vi nalazili kada je to bilo napisano?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Gde sam se nalazio kada...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Povlačim to. Ko je to napisao?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja sam to napisao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste to napisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde ste bili kada ste to napisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U Zagrebu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko je još bio sa vama?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U tom konkretnom trenutku, od mene je bilo zatraženo da sačinim izjavu o analizi kratera koju smo obavili, i u tom trenutku, kada sam to sastavljao u kancelariji, pored mene niko nije bio prisutan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Da li ste vi to otkucali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Sam sam to otkucao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ga tada i potpisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tada sam ga i potpisao, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko je od vas zatražio da to pripremite?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je od mene tražio... istražitelj Tribunala. Mislim da je bio Danac... kako se zvao?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da vam pomognem. Da li je to bio Joakim Robertson?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Verovatno, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li je on bio prisutan kada ste vi to kucali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste prolazili kroz informacije, na primer, navedene su koordinate, i tako dalje, da li ste koristili kartu ili ste imali tu informaciju kod vas?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Naravno da sam imao kartu na zidu kancelarije u kojoj sam u to vreme radio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste tada to proverili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, ja sam bio... gledao sam u kartu, i... da. Koordinate se odnose generalno na područje gde... kao što se ovde kaže, to je... radi se o četvorocifrenim koordinatama, što znači da se tu nije pokazivalo precizno mesto, već područje gde se to događalo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, četvorocifrena koordinata obuhvata jedan kvadratni kilometar?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Upravo tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada je to potpisao gospodin Munkelien?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja nemam tu informaciju. Ne znam kada je on to potpisao. On nije bio tamo u trenutku kada je on... kada je on... kada je on... nisam ga video kada je to potpisivao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada gospodine, ovaj konretan dokument, da li ste vi o njemu razgovarali sa gospodinom Munkelienom pre nego što ste ga napisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Razgovarali smo o tom incidentu, razgovarali smo o analizi kratera nakon što smo pojedinačno obavili samu analizu, svako od nas, i tada smo došli do zaključka da je to ono...da se to dogodilo, nalazi su bili isti, i obojica smo došli do istog zaključka.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine. Sada, kada ste vi... mislim, da li ste vi to potpisali? Na naslovnoj strani piše da ste vi to potpisali 18. decembra 1995. godine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mogu li da postavim jedno pitanje radi razjašnjenja? Meni kao ni vama engleski jezik nije maternji, gospodine Anttila. Rekli ste: "Pojedinačno smo obavili samu analizu, svako od nas." Da li treba da shvatim da ste vi analizirali krater i da je gospodin Munkelien analizirao krater, i da ste došli pojedinačno do zaključaka i da ste onda shvatili da delite iste...

SVEDOK ANTTILA: Iste zaključke.

SUDIJA ORIE: Iste zaključke. Dakle, niste došli do zajedničkog zaključka tokom razgovora?

SVEDOK ANTTILA: Ne.

SUDIJA ORIE: Vi ste svako za sebe došli do tog zaključka?

SVEDOK ANTTILA: Ja sam bio tamo. On je bio tamo. Bilo je šest udara. On je proučavao tri na jednoj strani, ja sam proučavao tri na drugoj strani, i našli smo se na sredini i došli smo do istog zaključka.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu sada... usput, ovo parče papira je napisano na memorandumu Sektora Jug. U to vreme memorandum Sektora Jug nije postojao, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Sektor Jug je prestao da postoji pre tog vremena, ali nismo imali drugi memorandum za korišćenje u to vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, ja sam samo to želeo da oobjasnim, jer smo imali mnogo informacija o tome da je sektor Jug prestao da postoji.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi kažete u svojoj izjavi, a sada se pozivam na izjavu iz decembra 2007. godine, 172, u... izvinjavam se. To bi bila stranica 173, u paragrafu broj 6, da ste vi prošli artiljerijsku obuku kao i obuku za analizu kratera u Finskim oružanim snagama. Da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je tačno. Ja sam... tokom svoje vojne obuke obučan sam za minobacača ili za artiljerijca koji utvrđuje položaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A jasno je da pre toga... kada ste prolazili kroz obuku, vama je bilo rečeno da kada obavljate tu vrstu analize, da je važno da budete što precizniji, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, svakako. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Usput, kada... pre vašeg odlaska u Sektor Jug, da li ste imali obuku o naoružanju Hrvatske vojske kao i o naoružanju Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mi smo dobili informacije o naoružanju koje se uobičajeno koristilo u... ili je bilo na raspolaganju stranama u ovom području, a radilo se o naoružanju koje je koristila JNA pre ovih događaja, kao i o naoružanju koje je tu kasnije stiglo. I mi smo imali jednu knjigu ili brošuru... radije, i tu je kompletno naoružanje bilo opisano. Imali smo nekoliko različitih vrsta... načina na koje smo utvrđivali koje se oružje koristilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu samo, gospodine... samo trenutak. Dakle, bilo bi tačno da se kaže da se većina obuke koju ste prošli zasnivala na naoružanju koje je koristila JNA?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nije to samo koristila JNA. To je generalno bila informacija o oružju koje je korišćeno na tom području, i to se nije... nije se temeljilo na informacijama od JNA.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Naveli ste kada ste prolazili kroz ovu izjavu... ili pre ove izjave, da ste vi i gospodin Munkelien bili u istom području i da ste potom došli zajedno... i sačinili ste ovaj memorandum ili dobrovoljnu izjavu koja se nalazi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P60. Da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm. Dakle, to je... kao što i piše na naslovnoj strani, to je bilo napisano 18. decembra, što je bilo mnogo kasnije od trenutka kada smo bili na terenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ali bilo je dosledno sa zaključcima do kojih ste došli pretpostavljam 17...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: 17. avgusta, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molio bih sada 1D19... Ili, pre nego što to učinimo, vi ste zapisali da je koordinata bila WJ9778. Da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: 9778, da.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih sada da se prikaže dokument koji nosi oznaku 1D190034. I gospođu sekretarko, želeli bismo da to prikažemo Pretresnom veću putem sistema *Sanction*. Ako može to da se pomeri... ako možemo prvo da prikažemo 1D190035.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, ako pogledate ovaj dokument, skrećem vam pažnju na gornji desni ugao gde je upisana koordinata broj 9778.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to... Morate da kažete...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, da. Vidim tu koordinatu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada da pogledamo dole i drugu koordinatu, a to je broj 9677, a u malom crvenom krugu se otprilike nalazi područje za koje ste rekli da je bilo područje udara projektila, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, koordinata... koordinata koju ste vi naveli u vašem izveštaju od 18. decembra nije bila tačna?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je. Koordinata nije tačna. Slažem se sa vama oko toga. Dakle... a razlog za to je bio što mi u to vreme, kada je nastala ova izjava, nismo imali na raspolaganju kartu sa ovako konkretnim koordinatama na kojoj možete da utvrdite gde se tačno nalazi mesto na kom ste bili. Kao što sam rekao, to je više-manje bilo da bi se generalno označilo područje o kome govorimo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, područje sa koordinatom 9778 je područje gde se nalazi bolnica, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, vi ste nam rekli tokom glavnog ispitivanja da ste vi kada ste se vratili i podneli izveštaj gospodinu... pukovniku Hjertnesu...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...vi ste pokazali to područje na karti?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da se ta karta nalazila na zidu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ta karta je sadržala i koordinate, zar ne?
SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih vam gospodine ako dozvolite skrenuo pažnju na dokazni predmet Tužilaštva P70.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, pre nego pređem na dokazni predmet Tužilaštva broj P70, nudim na usvajanje dokument koji nosi oznaku 1D190035.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D166.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu...

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D166 se usvaja u spis. Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da vidimo dokazni predmet Tužilaštva broj P70.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine Anttila, gospodin Munkelien je svedočio ovde 15. aprila. Na stranici broj 1502, u redovima od 12 do 14, gospodin Russo je pitao gospodina Munkeliena da locira područje gde je vršio analizu kratera i da to mesto obeleži slovom A. Vidite gde se nalazi slovo A – na levoj strani ovog dokaznog predmeta, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, ta lokacija se bitno razlikuje od lokacije koju ste vi pokazali, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A obe lokacije, ako bismo sada mogli da pogledamo dokument koji nosi oznaku 1D190034.

ADVOKAT KEHOE: I ponovo, gospođo sekretarko, ako bismo mogli da to prikažemo Pretresnom veću putem sistema *Sanction*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ja sam sebi dao slobodu da zaokružim područje na vrhu koje je zaokružio gospodin Munkelien.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nijedna od lokacija koju ste zaokružili vi i gospodin Munkelien se ne nalazi u okviru koordinate 9778, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Vi ste tu u pravu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, kada je to došlo...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nudim na usvajanje u dokaze dokument koji nosi oznaku 1D190035.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D167.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D167 se uvodi u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine Anttila, složićete se sa mnom da kada se donosi odluka o tome da li je vatra bila usmerena na vojnu metu, da je od suštinskog značaja da imate preciznu lokaciju udara, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se sada pozabavimo samim naoružanjem koje se koristilo. Vi tu kažete da se radilo o raketi M-63, kalibra 128 milimetara. Ja to čitam iz dokaznog predmeta Tužilaštva P60. To je vaš dokazni predmet. I vi tu kažete da... na sredini stranice – da je patrola našla jedan deo rakete na mestu udara, tako da je mogla da tačno odredi kalibar naoružanja koje je korišćeno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, vi ste odredili kalibar oružja tako što ste premerili donji deo te rakete koju ste pronašli, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I na osnovu toga ste došli do zaključka da se radilo o kalibru od 128 milimetara, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, jesmo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih želeo da vam skrenem pažnju... ako možemo da sklonimo ovaj dokazni predmet i da prikažemo dokazni predmet Odbrane D83.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Da li je to dokazni predmet Odbrane D83? Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva P83, gospođo sekretarko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, vi ste prethodno rekli predstavnicima Tužilaštva da je ovo jedna od granata koju ste pronašli u tom području, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste takođe naveli u vašoj izjavi da... a to je dokazni predmet Tužilaštva P173... usput, ko su pojedinci na ovoj fotografiji? Da li znate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ovo je major Scott iz Kanade i major Simon Coley iz Velike Britanije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Sada govorim o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P173, paragraf broj 8. Tu ste naveli... ako možete da okrenete na tu stranu. Radi se o izjavi iz decembra meseca 2007. godine, gospodine Anttila?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li imate to, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi tu kažete: "U našem izveštaju, mi smo naveli da su rakete ispaljivane pod uglom od 20 stepeni u pravcu sever-severozapad. Nema nijednu fotografiju ili beleške da to potvrdim, iako smo u to vreme pravili beleške." Usput, da li ste vi snimili ove fotografije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde su te beleške koje ste pisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: One su bile u... jednoj svesci koja je kasnije uništena ili... znate, ja je više nemam, tako da nije na raspolaganju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, vi tu kažete da je moguće odrediti pravac na osnovu tragova u krateru?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Drugim rečima, na osnovu repa granate i detonatora koji ostavljaju trag u krateru. Sada, kao što možete da vidite u dokumentu koji je na ekranu... izvinjavam se. Fotografija koja je na ekranu, granata koju ste snimili imala je rep, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. Ovo je... kada govorimo o repu, mi u stvari ne govorimo o samom repu, već o mestu udara gde je granata eksplodirala. Mi tu govorimo u stvari o mestu udara gde... gde je detonator detonirao raketu, artiljerijsku granatu ili minobacačku granatu, i gde se stvara određeni trag na mestu udara, i na tom mestu se može videti rep projektila, o čemu ja govorim u ovom dokumentu. Što se tiče ove konkretne rakete, sa njom nešto nije bilo u redu, jer ona nije eksplodirala na način na koji je to trebalo da bude. Ne očekujete da pronađete telo rakete koje liči na ovo na mestu udara gde je ona pala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Preći ćemo na to za trenutak. Mislim, vi ste naveli u vašoj izjavi u dokaznom predmetu Tužilaštva P173 u paragrafu broj 3, vezano za ovaj incident, i to je u poslednjem redu: "Major Munkelien se nalazi u boljoj poziciji od mene da pruži detaljna objašnjenja o toj analizi." Da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, u smislu da major Munkelien ima ili je u to vreme imao više iskustva u nekoliko UN misija, i kao vojni posmatrač, a meni je to tada bio prvi put da budem na zadatku vojnog posmatrača na prostoru bivše Jugoslavije. U tom pogledu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je on takođe...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ako nemate ništa protiv?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako govorimo o repu granate, vi i dalje kažete da se na tom mestu mogu videti. Da li govorimo o repnom stabilizatoru, i šta ste mislili sa...

SVEDOK ANTTILA: Ne govorimo fizički o repu, već govorimo o tragovima koje ostavlja prilikom udara. Ako bih to nacrtao...

SUDIJA ORIE: Da. Obojici nam engleski jezik nije maternji, ali mislim da se to kaže *mrlja*. Da li je to...

ADVOKAT KEHOE: Rasprskavanje.

SVEDOK ANTTILA: Rasprskavanje ili...

SUDIJA ORIE: Rasprskavanje ni... ali u nekoliko delova?

SVEDOK ANTTILA: To je... u redu. Kada projektil udari u zemlju, ostavlja prepoznatljive tragove na mestu udara u zavisnosti od toga koji je tip artiljerijskog oružja korišćen: minobacač, top, da li je raketa, i onda...

SUDIJA ORIE: Ali sigurno je da je za mene u ovom trenutku najvažnije da ne govorimo ovde o repnom stabilizatoru koji je pronađen na terenu...

SVEDOK ANTTILA: Ne.

SUDIJA ORIE:...i ostavio na taj način tragove, već govorimo o tragovima koje ste pronašli nakon udara na terenu?.

SVEDOK ANTTILA: (*preklapanje govornika*) Udarima koje možete videti na terenu.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo kako bi razjasnili, kada govorite o repu, vi govorite o udaru u tlo?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da vidimo šta ste rekli u paragrafu broj 8 vaše izjave u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P173. Naveli ste da se pravac može odrediti na osnovu tragova u krateru?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Drugim rečima, kada vi govorite o repu, vi govorite o repnom stabilizatoru...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ja sam pre sekunde postavio to pitanje, i on je na to jasno odgovorio.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude, ali...

SUDIJA ORIE: A rep ne predstavlja fizičku stvar već formu ili oblik koji ostavlja na terenu. Tako da rep svakako, moram to da proverim u rečniku, može imati različita značenja, ali mi na osnovu iskaza ovog svedoka trebamo da shvatimo da način na koji on na engleskom objašnjava nije 100 posto precizan. O tome smo pronašli potvrdu i na drugim mestima u izjavi.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, ja sam samo želeo da vratim svedoka na izjavu.

SUDIJA ORIE: Da, i onda ste mu postavili isto pitanje kao što sam mu ja postavio, i na koje je već odgovorio.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo mogli da se vratimo na fotografiju koja je bila na ekranu, i da uvećamo donji njen deo, molio bih vas, ukoliko to može, a da se ne zamagli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada gospodine, ako pogledate to, da li vidite tragove koji su... pa, direktno ako pogledate, da li vidite to na donjem delu granate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Vidim to, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I to je bio repni stabilizator za granatu kalibra 128 milimetra, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne razumem poentu. Ne razumem pitanje.

SUDIJA ORIE: I dalje postoji konfuzija kada su u pitanju tragovi. Da li možete preciznije da postavite pitanje? Možda bismo mogli da iskoristimo...

ADVOKAT KEHOE: Zamolio bih za pomoć sudskog poslužitelja.

SUDIJA ORIE: Da. Sudski poslužitelj će vam svakako biti od koristi kako bi iskoristili kursor na određen način da biste mogli da pokažete svedoku koji su to tragovi na koje mislite u vašem pitanju.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu, gospođo poslužiteljko. Na granati... da li možete da krenete od donjeg dela sa markerom?

SUDIJA ORIE: Da. To se ne može obeležiti. Koristimo radije ovde kursor, i dajte da pomerimo ovo...Da. I sada, ako bismo samo mogli da pomerimo kursor ili tu stvar. Moramo da uklonimo druge stvari. Tanki mali kružić može da se koristi. Da. Sada imamo kursor tamo. Gospodine Kehoe, molim vas da sada navodite sudskog poslužitelja i...

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*) Molim vas da kursor malo podignete, do te linije. Ne, ne. Tamo gde ste prethodno pokazivali. Još malo desno i videćete tu liniju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite tu liniju koja se sada pokazuje, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, da. Tek toliko, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U toj liniji se nalazio repni stabilizator za kalibar 128 milimetara, na mestu gde se on odvojio, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm. Moglo bi da bude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada gospodine, ukoliko mogu, skrenem vašu pažnju na samu granatu. Vi u vašoj izjavi kažete da je ona bila kalibra 128 milimetara?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo mogli sada da pređemo na dokazni predmet Odbrane D83. Izvinjavam se. Radi se o D85. Izvinite. Žao mi je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, vi ste nam rekli da ste izmerili donji deo udara na terenu kako bi odredili... kako biste konačno odredili kalibar o kojem je bilo reči, da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U kojoj izjavi je to bilo rečeno?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pogledajte u dokazni predmet Tužilaštva broj P60.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je vaša izjava. Vi tu ne kažete da se tu radilo o merenju, ali kažete da ste tačno odredili kalibar?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Upravo tako. To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. A da li ste odredili kalibar tako što ste premerili donji deo rakete?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom najboljem saznanju i po onome kako se sećam, na taj je način to bilo urađeno, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste verujem prošli obuku kada je u pitanju raketa M-63 od 128 milimetara, da li je to tačno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Izvinjavam se, ja...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Da li ste vi imali... prošli ste obuku kada je u pitanju raketa M-63 od 128 milimetara?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nisam imao obuku kada je u pitanju upotreba ove vrste višecevnog raketnog bacača. Vojska Finske nema takvu vrstu naoružanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste prošli obuku u vezi sa karakteristikama raketa M-63 od 128 milimetara?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, tokom UNMO obuke.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih želeo da skrenem vašu pažnju na kartu... izvinjavam se, na dokazni predmet koji se nalazi na ekranu. Da li prepoznajete da je ovo projektil M-63 od 128 milimetara?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate gde se nalazi sistem za aktiviranje na ovom naoružanju?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Sistem za aktiviranje se nalazi na zadnjem delu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovaj projektil M-63 od 128 milimetara nema stabilizaciona krilca, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom saznanju, nema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako je granata koju ste pronašli zajedno sa gospodinom Munkelienom 17. avgusta 1995. godine imala krilca, onda ta granata koju ste našli nije bila M-63 od 128 milimetara, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Kao što sam ranije rekao, mogao bih da se složim s vama da se jedva vide tragovi na granati koju smo našli. Ne znam da li je uz tu napravu u trenutku ispaljivanja bio i rep, i ne mogu da odredim da li je taj trag ostavio nešto što je bilo pripojeno uz taj deo ili je to možda napravilo nešto drugo, što je udarilo u stranu granate.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje jednostavno pitanje, gospodine Anttila, je sledeće: ako je ta granata imala stabilizaciona krilca, onda se tu nije radilo o M-63 od 128 milimetara, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Mi ne znamo da li je imala krilca. Ne bih da nagađam o tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, upravo to se dešava kada kažete: Ako se to dogodilo, onda bi ovo bila posledica. To je pitanje logike. Ja sam prebrojao vaša suvišna pitanja. Stigao sam sada do broja 10, pa vas molim. Mogao bih i da ih pomenem, ali ja... završite sa temom.

ADVOKAT KEHOE: Ukoliko mogu, ja pokušavam da prođem sa svedokom kroz pitanje što je više logično moguće kako bi i svedok to mogao da sledi. Ja razumem, časni Sude, da...

SUDIJA ORIE: Radi se o vašoj logici, a svedok vas je u poslednja dva pitanja...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE:... dva puta ispravljao.

ADVOKAT KEHOE: Ja razumem to, časni Sude. Ja samo pokušavam da prođem sa svedokom kroz to što je više logično moguće i što je brže moguće.

SUDIJA ORIE: A ja kažem da vi...

ADVOKAT KEHOE: Mislim, ja ne pokušavam da... (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Prema tome, ja sam brojao i 10... i to nema ništa sa logikom. Mislim, tu se radi o... da li je on bio građevinski inženjer. To je potpuno jasno na osnovu njegove izjave. Koja je korist da ga to ponovo pitate? To se... nalazi se u dokazima. Dakle, mogao bih da vam postavim pitanje poput: da li je on obučavan da bude što precizniji. Mi smo svi uvek učeni da budemo što je preciznije mogući. Hoću da kažem, ovo su zaista suvišna pitanja. Molim vas nastavite. Izgubićemo još više vremena ukoliko nastavimo.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, moram da odgovorim na ovo poslednje, jer je svedok izjavio da je koordinata koju je naveo aproksimativna. Mislim, to je bila poenta u vezi sa tim. Dakle, krenuću dalje.

SUDIJA ORIE: A da li mislite da je to zbog toga što je on učen da bude neprecizan ili je to zbog toga što je jednostavno bio neprecizan, što se jasno pojavljuje iz drugih pitanja koja su veoma interesantna. Molim vas nastavite. I odgovori. Pitanja i odgovori. Ovo drugo je veoma interesantno. Da.

ADVOKAT KEHOE: Pa, to je veoma okrepljujuće, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu, gospodine... Sada, gospodine, kada ste otkrili ovaj komad naoružanja, vi ste pregledali, zar ne, brošuru koju ste dobili i na osnovu koje ste mogli da prepoznate M-63, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, jesmo.

ADVOKAT KEHOE: Sada bih zamolio da se na ekranu prikaže dokazni predmet Odbrane D84.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to ta brošura, gospodine? Možete da pogledate sledeću stranicu, ako hoćete.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, da. Naslovna strana izgleda kao kod one koju još uvek imam kod sebe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo da vidimo sledeće, a tu se pojavljuje unos u vezi M-63?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, da li ste pregledali i druge sisteme naoružanja u toj knjizi kada se radi o kalibru od 128 milimetara, osim M-63? Da li se sećate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Pa, ne sećam se. Svakako, kada nam je postalo jasno da se radi o udaru rakete, pogledali smo lansere raketa, i tako dalje. Dakle... u svakom slučaju, ne sećam se da smo u to vreme proveravali čitav sadržaj tog priručnika, ali mi smo... ja sam prošao deo o lanserima raketa, i na osnovu toga sam došao do zaključka da se radilo o M-63.

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo sada mogli da pogledamo dokument koji nosi oznaku 1D190015, a štampane kopije su vam dostavljene. Ako možemo to da stavimo na grafoskop.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, ova fotografija je iz iste knjige. Ako okrenemo sledeću stranicu, ova knjiga beleži oružani sistem M-77. Da li vidite to?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A on je takođe kalibra 128 milimetara?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li vam je bilo ukazano na to pre nego što ste otišli na teren, da je JNA imala ovakve sisteme naoružanja u svom arsenalu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Imao sam informaciju da oni... da bi to moglo da bude na tom području, da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, nudim ovaj dokument na usvajanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D168.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D168 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE: Sada bih zamolio da se na ekranu prikaže dokazni predmet Odbrane D86. Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine Anttila, da li ste upoznati sa ovim sistemom naoružanja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Video sam to na slikama. Ali nisam nikada naišao na takvo oružje.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako bih mogao da zamolim za pomoć sudskog poslužitelja da spusti grafoskop, jer mislim da svedok ima poteškoća da me vidi. Ako mogu... mislim da smo za sada završili sa grafoskopom. Idemo sada na... izvinjavam se. Ako možemo da prikazemo sada dokazni predmet Odbrane D85.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Usput, u vezi sa M-77, da li ste znali da je Vojska Republike Srpske Krajine imala M-77?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, samo želim da razjasnim. Svedoku su prikazana dva različita dokumenta, i na oba se pojavljuje M-77: jedan je M-77 YMRL, a drugi je M-77 *Oganj*. Nisam siguran da li se pitanje odnosi na oba, ili se svedok pita da li se radi o istom oružju.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam samo pitao da li je generalno znao da su posedovali M-77.

SUDIJA ORIE: Ako se pojavljuje u nekoliko navrata M-77, onda bi svakako trebalo da saznamo da li postoje određene razlike među njima, a vezano za ono što gledamo.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Boja i ne mora da bude najvažnija stvar.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas nastavite.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Raspolagao sam informacijama da bi M-77 mogao biti u upotrebi na tom području, da.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo sada da pređemo na dokazni predmet Odbrane D87.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada gospodine...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo to malo da uvećamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Za vreme vaše obuke i za vreme dok ste instruirani o M-63 i M-77, da li ste bili upoznati sa razlikama među projektilima?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nismo detaljno obučavani o razlikama među projektilima koji su postojali kod različitih vrsta naoružanja. Mi smo obučavani da odredimo kalibar oružja i stvari poput toga, kako utvrditi različite udare različitih tipova oružja, ali konkretne detalje o svakom oružju naravno da nismo imali tokom obuke koju smo dobili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo sada korak dalje i pogledaćemo fotografiju koja se nalazi na ekranu, fotografiju pri kraju. Da li prepoznajete ovo kao granatu M-63?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada pogledamo fotografiju pri vrhu i ako pogledamo duži projektil, da li ga prepoznajete kao M-77 granatu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Koliko ja znam, to bi trebalo da bude M-77, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A M-77, ako pogledamo desnu stranu te fotografije, ta granata ima repni stabilizator, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Čini se da je tako, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se sada vratimo na dokazni predmet Odbrane D83. Sada, kada gledamo ovaj projektil koji ste našli na terenu, i kada vidimo kako se on raspršio posle udara u tlo, dok sedite ovde danas gospodine, da li vam se čini da je tu reč o granati M-63 ili o M-77?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Koliko ja razumem, tu bi trebalo da se radi o M-63.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam šta se događa sa raketom prilikom udara? Koliki deo rakete prilikom udara bude uništen, a koliko toga ostane?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Obično se ne mogu pronaći nikakvi ostaci rakete nakon udara. To se događalo i sa drugim raketama prilikom udara. Kada pravilno eksplodiraju, vi ne možete da pronađete u zoni udara ovakvu vrstu ostataka.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste vi tokom obuke obučeni da posle udara... da li ste bili obučavani za vreme obuke da interval udara... izvinjavam se, da je interval posle udara otprilike jedna trećina rakete pre udara. Da li ste to znali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da vam odgovorim na konkretno pitanje - ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako bismo sada računali dužinu projektila M-77 i koliko bi ostalo za razliku od projektila M-63 i koliko bi ostalo nakon udara, vi o tome ne biste imali nikakvu ideju?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To nije ono što sam ja rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas da mi to onda objasnite?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Granata koja se vidi na ovoj fotografiji je ostatak naprave koja nije pravilno eksplodirala. U normalnim situacijama, vi ne biste našli ovakav vid... ako eksplodira na način na koji bi trebalo, vi onda nećete naći ovakvu vrstu predmeta u toj oblasti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste takođe naveli, i sada se vraćam na dokazni predmet Tužilaštva P60, da je otprilike ugao udara bio 20 stepeni u pravcu sever-severoistok.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Ako bi sada mogli da stavimo na ekran dokument 1D190011. I ako bi to moglo da se postavi u sistemu *Sanction*, gospođo poslužiteljko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine Anttila, gledajući u ovu kartu i ako vidimo lokaciju područja udara i vratimo se za 20 stepeni, onda se tu pojavljuje područje Strmice, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da vas pitam gospodine, kada ste prolazili kroz to, da li ste ispitali ili proverili ko je vršio granatiranje 4. i 5. avgusta?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Šta ste mislili pod tim?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koja strana... koja je strana vršila granatiranje.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da li sam ja vršio bilo koju proveru?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste pitali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Pitao koga? Koga je trebalo da pitam?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uzeću ja ovo vaše pitanje, gospodine: da li su vojni posmatrači UN-a bili tamo prisutni tokom 4. i 5. avgusta?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. U redu. U redu. Sada... u redu. Dakle, ja još uvek stojim iza izjave da sam... koju sam u to vreme dao - da smo posmatrajući teren uočili da su ti udari došli iz ovog pravca, i ja nisam ni sa kim razgovarao o tome ko je bio stvarno onaj ko je granatirao u ovom slučaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, vi nemate ideju ko je u stvari pucao...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. Ja sam samo gledao mesta udara.

ADVOKAT KEHOE: Da idemo sada na dokazni predmet Odbrane D86. Časni Sude, nudim na usvajanje u dokaze dokument 1D19011. Izvinjavam se – 0011 u dokaze.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D169.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu...

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D169, koji se ne pojavljuje na ekranu. Da. D169 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da sada pređemo na dokazni predmet Odbrane D89. ako možemo da vidimo stranicu broj 4, paragraf broj 2. Ako to možemo malo da uvećamo, i još malo da spustimo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo da pogledam paragraf. Vidite da tu piše 05. [avgust]15.00 časova. Da li vidite to, gospodine Anttila?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tu piše da su vojnici VRSK nepoznate jačine viđeni na odbrambenim prostorima na širem području Strmice uz upisane koordinate. Na istim položajima su uočeni i tenkovi i minobacači. 05. [avgusta] u 18.15 časova ispalili su 12 artiljerijskih projektila iz pravca Strmice prema Kninu.“ Da li ste vi za to znali, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. Ovo je prvi put da ja vidim ovaj dokument i ovaj izveštaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste se kretali po terenu i pokušavali da pronađete kuće koje su bile oštećene, koje su bile pogođene granatama, da li ste bilo koga pitali kada ste se vratili u štab vojnih posmatrača UNMO za Sektor Jug – ko je vršio granatiranja na tom području?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nisam ispitivao vojne posmatrače UN-a o tome. Nisam im postavljao tu vrstu pitanja u to vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da vam sada skrenem pažnju na dokazni predmet Odbrane D120.

ADVOKAT KEHOE: Ako bi to moglo malo da se podigne. U trećem paragrafu, reč je o članku iz novina *Toronto Star* od 5. avgusta. tu piše da: "Hrvati su veoma blizu." Ovo je citat pukovnika Leslea: "Hrvati su veoma blizu. Tenkovi uzvraćaju vatru neposredno ispred naše baze, a topovski projektili padaju po Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Kada pročitate ovaj komentar, da li ste vi istraživali... ne istraživali, samo pitali. Ne u smislu istraživanja, već samo da li ste pitali vojne posmatrače UN-a o...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nisam o tome imao nikakvu informaciju. Ovo je prvi put da vidim ovu vrstu dokumenta, a ja nisam imao informacije o komentarima pukovnika Lesliea.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo sada da se vratimo na vašu kartu, a ona je pod brojem 174.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo to da podignemo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Obeleženo slovom A je područje koje ste vi proverili, ali područja za koja ste vi rekli da... da su ih drugi pripadnici tima Potkonje proverili, obeleženi su slovima B, C i D.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo kako bismo to znali, vi niste bili vođa tima Potkonje, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste bili samo jedan od članova?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja sam bio jedan od članova kome je dodeljen specijalan zadatak od strane višeg vojnog posmatrača.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada... a vođa tima je bio Felix...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U to vreme je bio Felix Anglada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pogledamo sada ove obeležene delove B, C i D, radilo se o najgušće naseljenim delovima Knina, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom saznanju, da.

ADVOKAT KEHOE: U redu. I na osnovu toga, ako možemo da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva P64. P64. I da li možemo to da uvećamo, paragraf broj 1. Tu piše... ako samo malo još možemo da uvećamo paragraf broj 1. U paragrafu broj 1 piše da je: "UNMO tim Potkonje napravio privremenu procenu oštećenja koje su nastale usled operacija Hrvatske vojske od 4. do 6. avgusta 1995. godine u gradu Kninu. Izveštaj se zasniva na proveru 70 posto gradskog područja Knina i daje se kratak pregled situacije."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, 70 posto grada Knina su bila stambena područja koja ste vi prikazali na ovoj karti, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je ono što... ja sam označio da su ta područja bila ona područja u kojima su te patrole boravile.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I na temelju toga, ako pogledamo paragraf broj 2: "Granatiranje je uglavnom bilo usmereno na vojne ciljeve. Oštećenja civilnih objekata nanetih granatiranjem koncentrisana su u neposrednoj blizini vojnih ciljeva." I onda tu piše: "Samo nekoliko pogodaka je primećeno u drugim delovima grada." Ispravite me sada ako grešim, ali zaključak koji je u to vreme postojao je bio da, nakon što su pregledana ta područja

u kojima je živela većina stanovništva, zaključak pukovnika Hjertnesa je bio da sve... da je vatra u suštini bila usmerena prema vojnim ciljevima. Zar to nije tačno?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor. Dokument govori sam za sebe, i ukazuje na štetu koja je naneta u neposrednoj blizini vojnih ciljeva. U njemu nema zaključka do kojeg je došao gospodin Kehoe.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ovo je bio broj 11. Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, kada ste vi dali izjavu u januaru 1996. godine, primećujete da se u potpunosti slažete sa tom procenom, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste promenili svoje mišljenje, da li ste saznali koji su bili vojni ciljevi?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Činjenica je da ova izjava i... i ovaj izveštaj je napravljen 18. avgusta 1995. godine, i stvari se nisu zaustavile tog 18. avgusta. Bilo je stvari koje su se kasnije dogodile, i takođe u to vreme, sa iskustvom koje sam imao sa tog područja, ja sam mogao da se složim sa tom izjavom, ali kasnije sam saznao više o tom području, kao i o drugim stvarima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da vidimo sada šta ste vi saznali. Da li ste saznali za određene objekte da ih je VRSK koristila ili nije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Razgovarali smo o tome sa... sa članovima tima i štabova - da li je određene lokacije koristila VRSK ili nije, ali u to vreme ja o tome nisam imao informacije. Jedini vojni cilj za koji sam znao u to vreme je bila *Severna kasarna*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, vi gospodine na primer, niste znali za *kasarnu Senjak*, da li je ona korišćena ili nije u vojne svrhu, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Koji je...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na vašu kartu.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se vratimo na dokazni predmet 174.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mogu li da zatražim razjašnjenje od svedoka u vezi sledeće stvari: Vi ste rekli: " Izveštaj je napravljen 18. avgusta 1995. godine, i stvari se nisu zaustavile tog 18. avgusta." To je prilično nejasan odgovor...

SVEDOK ANTTILA: U redu.

SUDIJA ORIE: Da vas pitam. Da li vi sugerišete da je bilo koje od oštećenja izazvano granatiranjem posle 18. avgusta...

SVEDOK ANTTILA: Ne, ne.

SUDIJA ORIE:... ili su to bile stvari koje ste vi saznali i koje ste videli?

SVEDOK ANTTILA: Kada govorim o stvarima koje su se dešavale posle 18. avgusta, onda je jasno da to nisu bile stvari koje su izazvane granatiranjem. To je bilo... to je bilo...

SUDIJA ORIE: Da, ali šta...

SVEDOK ANTTILA: Govorimo o pljačkanju i paljenju, i sličnim stvarima.

SUDIJA ORIE: Da, ali se čini da je to odvojeno pitanje...

SVEDOK ANTTILA: Da.

SUDIJA ORIE:...od onoga što smo našli u ovom dokumentu, tako da je malo nejasno...

SVEDOK ANTTILA: (*preklapanje govornika*) Da. 18. avgusta, kada su timovi izašli na teren, nisu sva mesta bila očišćena, tako da nismo imali pristup svim putevima u tom području, a kasnije, kada smo dublje zašli u to područje, a ne samo da se provedemo kroz njega...

SUDIJA ORIE: Da, ali vi sada ne govorite o samom gradu Kninu u ovom trenutku, zar ne?

SVEDOK ANTTILA: U Kninu.

SUDIJA ORIE: Izvan Knina... unutar?

SVEDOK ANTTILA: Unutar Knina. Na primer, područja na koja sam ukazao, nije se u njih moglo ići svim putevima, jer je bilo ruševina na putevima. Zatim je to bilo očišćeno, pa smo mogli da ustanovimo da li je bilo udara granata, tako da nisu sve informacije bile na raspolaganju 18. avgusta. To je poenta koju sam pokušao da...

SUDIJA ORIE: Ja sam samo pokušao da razumem šta ste mislili pod ostalim događajima.

SVEDOK ANTTILA: Da.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine, važno je da... kada se donosi odluka da li je nešto vojni cilj ili nije, važno je da se zna da li je ili nije korišćeno u vojne svrhe u to vreme...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:... zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je nešto što normalno... da, to je istina.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva P74. Izvinjavam se. P174. Karta gospodina Anttilae. Izvinjavam se. P174.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Područje koje ste zaokružili nije uključeno u područje za koje ste imali određena pitanja i mora da se nalazi u sledećem dokumentu, a verujem da je to

broj P175. Tražim dokument na kome ste vi zaokružili kasarnu. Da. Taj. Dakle, područje koje se nalazi na dokaznom predmetu P175, koje ste vi označili slovom M...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...nasuprot slova F za fabriku, to je bilo područje za koje ste imali određena pitanja, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pogledamo dokazni predmet Odbrane D161, stranica broj 6.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, ovo područje koje ste obeležili slovom M jeste *kasarna Senjak*, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: *Kasarna Senjak* meni kao naziv nije poznata, jer mi...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo skrećem pažnju...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR:...mi nismo koristili taj naziv za to područje u to vreme kada sam ja bio tamo.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na stranicu broj 6. Stranica broj 6 engleske verzije.

SUDIJA ORIE: Stranice malo zbunjuju, gospodine Kehoe. Pri dnu stranice piše 6 od 10, a na vrhu stranice vidimo broj 3, na primer.

ADVOKAT KEHOE: I ja sam takođe zaprepašten, časni Sude. Ja ne čitam na hrvatskom ili na BHS-u. Dobio sam reference od mojih kolega. Verujem časni Sude da je reč o 18.20 časova ili o 16.20 časova. ako to možete da vidite na desnoj strani. Da li vidite to, časni Sude? U redu. Ako vidite 16.20? Tamo piše 16.20 u verziji na BHS-u. Na vrhu stranice. Više, više. 16.20. Gore još. Da. I ako onda pogledamo verziju na BHS-u, takođe piše 16.20.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE:Ako mogu samo da dobijem referencu za datum prethodne stranice, stranice 5 od postojećih 10. I samo da kažem, časni Sude, radi se o dnevniku načelnika logistike RSK. I ako pogledamo datum na vrhu, tu se radi o napadu 4. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možemo da pređemo na narednu stranicu. Ako možemo to malo da podignemo. Tu piše: "U 16.20 časova sam otišao u PMK – pozadinsko mesto komande u *kasarni Senjak*, imao sam kratak sastanak sa višim oficirima i rasporedio sam ih na sledeći način" i tu je zatim spisak pojedinih oficira.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, ja sam razumeo da vi niste znali da se to mesto zvalo kasarna Senjak, ali da li bi se složili gledajući u ovo da objekat koji se opisuje u ovom dokumentu, opisana kasarna – da je to bio vojni objekat?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor. Dokument ne navodi koji je to objekat, kaže se *kasarna Senjak*. Ja ne vidim kakve to veze ima sa fotografijom...

SUDIJA ORIE: Hajde da napravimo jasnu razliku između onoga šta svedok može da nam kaže i onoga što se nalazi u ovom dokumentu. Ponekad su zastupnici u tome i bolji od svedoka, a da li je ili nije u tome dobro i Pretresno veće, to ostaje da se vidi. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pogledate u ekran, gospodine Anttila, da li biste se složili sa mnom da je oficir koji je komandovao u *kasarni Senjak* izdavao instrukcije drugim oficirima?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na *kasarnu Senjak*, područje koje ste vi označili u dokaznom predmetu Tužilaštva P175. P175. Područje koje je zaokruženo označeno je slovom M... vi ste ga zaokružili slovom M – kakve informacije ste vi dobili a koje su govorile da se tu nije radilo o vojnom objektu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: 17. avgusta, ja nisam imao nikakve informacije o tom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste obavljali vašu pretragu, da li ste potom išli i u štab vojnih posmatrača UN-a da ih pitate, u štab Sektora Jug o kakvom se tu objektu radilo?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne, nisam. Vratio sam se, i kada smo obavili analizu kratera, to smo uradili na licu mesta, a onda smo se vratili u štab. Dostavili smo informacije, i ja nisam imao nikakve informacije o području koje je obeleženo slovom M – da se tu radilo o vojnom cilju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada gospodine, pukovnik Hjertnes je bio u tom području mnogo pre vas, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Koliko sam ja razumeo, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U meri u kojoj ste mu vi davali informacije, da li ste se oslanjali na njegovo veće znanje o tom području tog 17. avgusta 1995. godine, u odnosu na donošenje odluke da li se radilo o ciljevima ili ne, o vojnim ili civilnim metama?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, u to vreme sam tamo bio raspoređen, i tu sam obavljao dužnosti pod njegovom komandom, tako da bih očekivao da on ima više informacija i više osnove za prosuđivanje o takvim stvarima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste u ovoj preliminarnoj proceni zapisali da je pukovnik Hjertnes dobio ovu informaciju od različitih ljudi iz tima Potkonje, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li neko iz tima Potkonje proveravao te lokacije pre 17. avgusta, koliko vi o tome znate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Pa...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ili da li znate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nemam nikakve informacije o tome da li su oni bili u patroli, ali bih... to bi bile čiste pretpostavke.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam. Dakle, vi to ne znate?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da su se kod njega slivale te informacije?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I na osnovu tih informacija, on je onda pravio preliminarne procene?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom razumevanju, to je tako funkcionisalo, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste znali u to vreme za tu preliminarnu procenu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Znao sam da on te informacije prosleđuje dalje kroz naš sistem, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da je to takođe bilo upućeno i u Zagreb?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, to bih očekivao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li ste na kraju saznali da...

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu samo na kratko. Da pogledam dokazni predmet Tužilaštva P90... Odbrane D90. Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada gospodine, ovo je izveštaj Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija od 23. avgusta, izveštaj generalnog sekretara. Ako bi mogli da pređemo na paragraf broj 5, druga stranica, prva rečenica. I u tom redu stoji: "4. avgusta 1995. godine, Hrvatska vojska je pokrenula napad na sektore Sever i Jug. Knin je pao 5. avgusta nakon koncentrisanog granatiranja." Dakle, vi ne znate ni za kakav izveštaj koji je objavio generalni sekretar u kome se kaže da je bilo neselektivnog granatiranja Knina, zar ne?

SUDIJA ORIE: To je broj 14, gospodine...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja nisam bio tamo u to vreme, tako da nemam nikakve informacije za to vreme. Ja sam stigao u područje misije 4. avgusta, ali sam ostao u Zagrebu do 14. avgusta, tako da nisam imao nikakve informacije u to vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi niste znali ni za bilo koji drugi izveštaj generalnog sekretara posle toga, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne, nisam bio toliko upoznat sa generalnim sekretarom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je reč o završnom izveštaju, u dokaznom predmetu Tužilaštva P64 se kaže da se nastavlja pregled kako bi se dobila što tačnija slika i bolja procena. detaljniji izveštaj će uslediti za nedelju dana?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili informisani da je pukovnik Hjertnes obavestio Tužilaštvo da je opozvao tim Potkonje – govorio je o završnom izveštaju: "Izveštaj tima Potkonje je bio u skladu sa preliminarnom procenom. Ne sećam se da je iko izneo drugačije mišljenje." Da li vam je to rečeno?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste rekli tokom svedočenja da verujete, na osnovu brojki koje vam je pokazao zastupnik, da je uništeno bilo 660 kuća, a rekli ste da je od njih 40 posto bilo uništeno granatiranjem?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je gruba cifra koja je bila... to je bila procena. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste napravili tu odrednicu, to je bilo bez punog saznanja o vojnim ciljevima koji su postojali u Kninu, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Taj broj, 660, je broj iz kasnijeg perioda, a ne od 18. avgusta. Potiče iz novembra meseca, i do tog vremena sam mogao da pribavim mnogo više informacija nego što sam to mogao 18. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje je pitanje sledeće, gospodine: rekli ste da je uništeno ili oštećeno 660 kuća...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, to je za novembar mesec. Taj je broj iz novembra meseca. Mi ne govorimo o istom broju u izveštaju od 17. ili 18. avgusta. 18. avgusta je dat jedan sažet pregled, a kada u novembru govorimo o 660 kuća, mi tada govorimo, mi tada govorimo o jednoj detaljnoj istrazi ili proceni koja je bila sprovedena u tom periodu u nekoliko patrola na tom području.

SUDIJA ORIE: Gospodine Anttila, postavljaju se dva pitanja. Jedno je pitanje o dodatnim saznanjima iz novembra meseca u odnosu na avgust kada je reč o uništenim ili oštećenim kućama. To je prvo. Drugi element ovog pitanja tiče se da li ste vi došli do dodatnih saznanja u vezi sa potencijalnim vojnim ciljevima između avgusta i novembra meseca. Vaš odgovor se odnosio na oštećenja, a ono što zanima gospodina Kehoea jeste da li ste vi imali dodatna saznanja o eventualnim vojnim ciljevima između avgusta i novembra meseca? Da li možete... vi ste odgovorili na prvi deo pitanja donekle. Da li sada molim vas možete da odgovorite na drugi element pitanja?

SVEDOK ANTTILA: Dakle, ja... primio sam neke informacije od... vojnih posmatrača UN-a koji su se nalazili u sektoru u vezi činjenice, na primer da bi područje obeleženo slovom M mogla u nekom smislu da bude vojna meta, da. Dakle... ja sam dobio više informacija o eventualnim vojnim ciljevima koji su postojali na tom području pre *Operacije Oluja*, posle 18. avgusta.

SUDIJA ORIE: Prepustiću gospodinu Kehoeu da istraži do kog stepena su te dodatne informacije bile detaljne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko je to bilo detaljno i ko vam je...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Vozili smo se kroz to područje, i onda, u redu, mi smo boravili... kuća u kojoj sam boravio se nalazila na putu koji je prolazio pored tog područja obeleženog slovom M. I dok smo se vozili tuda, na primer, Tchernetsky mi je rekao da su se pre *Operacije Oluja* tu nalazili neki momci RSK, ali to nikad nisu bile precizne informacije - da li je to bila kasarna ili je to samo bio neki objekat u kom su boravili.

SUDIJA ORIE: Zar nije tačno da mi još uvek govorimo o ovom delu... na karti koja je obeležena slovom M. Da li ste vi došli do nekih saznanja o logističkim centrima, o komunikacionim centrima? Da li ste dobili neke informacije nevezano za samu lokaciju, koju je identifikovala Odbrana mislim kao *kasarnu Senjak*?

SVEDOK ANTTILA: Osim samog mesta, ja ne znam... ja ne mogu da vam kažem gde je RSK držala svoje trupe, da je tu bila njihova baza, osim kada je reč o *Severnoj kasarni*, osim što smo imali predstavu da se možda tako nešto nalazilo u području koje je označeno slovom M.

SUDIJA ORIE: Da. Da. A u isto vreme kada ste i dali to objašnjenje, izgleda da ste imali ograničenu predstavu o tome šta je mogao da bude vojni cilj, a to je – trupe su tamo boravile. To je razlog zbog čega vas ja pitam o ostalim stvarima poput logističkih centara, centara veze, pitanja saobraćaja, vladine kancelarije povezane sa vojskom i drugo?

SVEDOK ANTTILA: Kada ja govorim o vojnim ciljevima, govorim o trupama koje su učestvovala u tome. I ja na primer u to vreme nisam smatrao da je železnička stanica vojni cilj, iako mogu da shvatim da bi mogli...

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK ANTTILA:...da to i tako posmatramo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, nastavite molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, ako mogu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu da vas vratim, ako ja... na trenutak, na osnovu vašeg odgovora u dokaznom predmetu Tužilaštva P63.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da uvećano prikažemo sam vrh toga, i da pređemo na "Klasifikacija oštećenja objekata".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tu piše: "Klasifikacija oštećenja objekata je sledeća: 1. neoštećeni; 2. minimalna oštećenja (pljačka sa razbijenim prozorima i vratima)..." Iz nekog razloga su izmešani brojevi. Ne znam zašto.

ADVOKAT KEHOE: Da li vidite to, časni Sude? Piše i 3 i 2.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: I 1, i 3 i 2.

SUDIJA ORIE: Da, vidim to. I tu ima logike.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pod brojem 2 – oštećeni: krov, pod i konstrukcija. Pod ovom stavkom nisu obuhvaćene fabrike i službeni objekti. Da li vam to ukazuje da je pukovnik Hjertnes smatrao da su fabrike i službeni objekti legitimni ciljevi?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nisam razmišljao o tome na taj način.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste bilo koga pitali zbog čega ne treba proveravati fabrike i zvanične zgrade?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta ste vi smatrali kada ste ovo pročitali da su bile zvanične zgrade?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Zvanične zgrade bi bili administrativni objekti gde su vlasti imali svoje kancelarije, poput policijskih stanica i vladinih objekata.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste vi to uzeli u obzir tokom vašeg pregleda po Kninu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nismo posebno proveravali te objekte, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste znali gde su se oni nalazili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja... ja sam znao da su bile duž puta gde smo mi... znali smo gde su se nalazile u... u centru Knina. ali tokom istrage ili patroliranja 17. avgusta, kada smo otišli kako bi izvršili analizu kratera radi preliminarne procene, mi tada nismo vršili pregled tog područja. Mi smo tuda prošli... samo se provezli kroz to područje, a ovo naređenje je izdato tokom našeg patroliranja 17. avgusta. Dakle, to nije bila informacija koju smo mi imali kada smo polazili.

ADVOKAT KEHOE: Da pogledamo ponovo dokazni predmet Tužilaštva P175. P175. Časni Sude, ukoliko na ovome nešto obeležimo, da li će to onda biti novi dokazni predmet? Kako da...

SUDIJA ORIE: Da. Obično, ako se još nešto dodaje na dokaznom predmetu koji je već uvršten u spis, onda se tom dokumentu dodeljuje novi broj, iako može da se koristi već obeležen dokument kao osnova.

ADVOKAT KEHOE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, gde se nalazi policijska stanica? Ako možete da obeležite.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Ne sećam se precizno same lokacije, ali bih obeležio otprilike na ovom području. U ovom području grada.

SUDIJA ORIE: Sada koristimo plavu olovku, a ta boja je rezervisana za Tužilaštvo. Zbog toga bi to trebalo ukloniti...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, u stvari, mislim da je crvena boja za Tužilaštvo.

SUDIJA ORIE: Crvena je za Tužilaštvo. Da. Da, u pravu ste. Ja sam pogrešio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste dobili informacije gde se nalazio Glavni štab Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U to vreme ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste informisani o objektima u kojima su boravili oficiri i službenivi VRSK?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste... osim lokacije pod slovom F, da li ste znali za neke druge fabričke objekte koji su bili mete?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je postojala policijska stanica na području kojim ste patrolirali 17. avgusta? Na području koje...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se vratimo na kartu. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P174. Ako možemo da se vratimo na... Časni Sude, nudimo ovaj dokazni predmet u spis, a onda možemo da se vratimo na P174.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D170.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D170 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Područje kojim ste patrolirali u oblasti A, gde ste rekli da su bili udari?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se tu nalazila policijska stanica?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne sećam se da sam video policijsku stanicu tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kako stoje stvari sa područjem pod C? Da li se tu nalazila policijska stanica?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja to ne znam, jer nisam u to vreme patrolirao tim područjem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se sada vratimo na vašu izjavu u vezi sa oštećenjima. Rekli ste da je u Kninu oštećeno 660 objekata, a da je od toga 40 posto oštećeno granatiranjem. Da li se sećate toga?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je izjava koju sam sačinio na osnovu izveštaja timova vojnih posmatrača UN-a, tako da se tu ne radi o mojim opažanjima. To je... to je kompilacija izveštaja timova.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P66, reč je o vašem dokumentu o kom se govorilo tokom vašeg direktnog ispitivanja, i sada molim da prikažemo šest stranica dalje. Trebalo bi da bude broj 548207.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor. Mislim da se radi o nesporazumu. Dokument koji mu je prikazan tokom glavnog ispitivanja je kasnija verzija ovog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Ovde stoji datum 5.novembar 1995. godine koji je ranije uvršten u spis kao dokazni predmet Tužilaštva P66, tako da....

SUDIJA ORIE: Da. Pokušajmo da izbegnemo zabunu vezanu za različite verzije dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Hmm?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Mislio sam da smo to gledali od 4. novembra.

SUDIJA ORIE: Da. To je sada i dokazano da jeste. Vi možete sve što se nalazi u dokazima da iznesete pred svedoka, ali ukoliko želite da testirate tačnost konačnih rezultata aktivnosti, onda je bolje da koristite poslednju verziju dokumenta. Ukoliko postoji period između, koji biste vi želeli detaljno da istražite, onda vi naravno možete da koristite i prethodne verzije, ali...

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je ovo potpuno ista verzija časni Sude, pa ako bih mogao da... da u ovom primerku nađemo tu konkretnu stranicu, a radi se o...

SUDIJA ORIE: Koji je drugi? Ja ću da proverim... pronaći ću taj drugi. Koja je poslednja verzija, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Verujem, časni Sude... izvinite. Verujem da se ona nalazi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P176. P176.

SUDIJA ORIE: P176. Staviću to na ekran kako bismo mogli da topotvrdimo. Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da. O kom datumu se radi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P176, zastupniče?

TUŽILAC RUSSO: Verujem da je dokument koji je danas usvojen od 4. novembra 1995. godine, a mislim da je P66 od 4. oktobra 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: Ne. P66 je od 4. novembra 1995. godine. Ako pogledate prvu stranicu dokaznog predmeta P66, videćete datum 4. novembar 1995. godine.

TUŽILAC RUSSO: Moram da proverim koji je danas popodne dokument uvršten u spis kao dokument po Pravilu 65 ter pod brojem 1587. Izvinjavam se. Ja ne pokušavam

da stvorim konfuziju, već samo želim da se uverim da svi govorimo o istom dokaznom predmetu.

SUDIJA ORIE: Ono što mi vidimo jeste broj koji ste nam upravo dali, gospodine Russo, a to je P176 od 4. novembra 1995. godine. Ako biste mogli i drugi dokument da proverite kako bi videli šta je...

TUŽILAC TIEGER: Nadam se da će ovo pomoći... ja proveravam u elektronskoj sudnici, i to je P66, a u naslovu se nalaze podaci o preostalom stanovništvu u Sektoru Jug u uništenim kućama posle *Operacije Oluja* sa datumom od 4. oktobra 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, P176 je od 4. novembra 1995. godine. Molim vas nastavite rad na osnovu poslednje verzije.

ADVOKAT KEHOE: U stvari, dokument kojim se bavim i jeste sa datumom od 4. novembra 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Da. A to je onda P176?

ADVOKAT KEHOE: Ja ću o tome detaljnije govoriti. Ne znam da li bi ovo bio pogodan trenutak za pauzu, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da, bio bi, ali samo još nešto da proverim. Da. Ovo je dobar trenutak za pauzu, ali ćemo prvo zamoliti gospodina Anttilu da sledi sudskog pomoćnika i da napusti sudnicu kako bismo mogli ukratko da razmotrimo malo proceduralno pitanje.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Da li bi zastupnici Odbrane mogli da mi daju bilo kakav nagoveštaj koliko će im još vremena biti potrebno?

ADVOKAT KEHOE: Ja sam jedina osoba koja će unakrsno ispitivati, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja bih mogao, časni Sude... u zavisnosti od toga šta će se dešavati, mogao bih najduže 15 minuta.

SUDIJA ORIE: Da. 15 minuta.

ADVOKAT CAYLEY: Za sada nijedno pitanje na strani tima Odbrane Čermaka, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju gospodine Kehoe, koliko vam je još vremena potrebno?

ADVOKAT KEHOE: Verujem da će mi svakako biti potreban ovaj dan do kraja i možda jedan čas sutrašnjeg zasedanja.

SUDIJA ORIE: Da. Barem je jedna stvar sigurna, da ćemo završiti sa ovim svedokom...

ADVOKAT KEHOE: Svakako.

SUDIJA ORIE:... sutra. Da. To je bila jedina stvar koja me je brinula u ovom trenutku. Idemo sada na pauzu i nastavljamo sa radom u 12.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, dobrodošli nazad.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo sada da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P176 i da vidimo stranicu 548207. Malo povećajte to...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako biste mogli sada da se orijentišete... vidite li to, gospodine Anttila? Znam da je malo teško, ali ako možete da vidite ovaj red na sredini stranice. Mislim da je to popis o kom je sa vama razgovarao gospodin Russo. Vidite li tu Knin severoistok, Knin severozapad, Knin jugozapad, i ako pogledate brojeve koji se nalaze na desnoj strani: 41, 622, pa ide do broja 69, a onda 251, 94, 236 i onda sledi 591 – 591 i 69 ili 660. Da li je to metodologija koju ste vi koristili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, taj konačni broj predstavlja zbir svih tih brojeva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste rekli da je od tog broja nekih 40 posto, nekih 240 objekata bilo uništeno tokom *Operacije Oluja*... ili izvinjavam se, da su pretrpeli oštećenja tokom *Operacije Oluja*?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. To je bila procena, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo sada na prvu stranicu ovog dokumenta P176, a to je 00548202. I tu se kaže u petoj stavki "Stanovništvo posle 4. avgusta". Ako sam ja u pravu, ovo su stanovnici tih sela koji su tamo boravili nakon što se završila *Operacija Oluja*, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To su imena koja su zabeležili vojni posmatrači UN-a u tom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koji su bili u tim selima posle *Operacije Oluja*?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Vidim da ovde u dokumentu imate naslov "Podaci o stanovništvu koje je ostalo u Sektoru Jug i uništene kuće u posle *Operacije Oluja*"?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, tako tu piše.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Gde u ovom dokumentu... i ako mogu, ako ovaj dokument ima u naslovu uništene kuće posle *Operacije Oluja*, gde su tu navedene u dokumentu ili da li su navedene u dokumentu one kuće koje su oštećene ili uništene tokom *Operacije Oluja*?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne postoji unos o uništenim kućama tokom *Operacije Oluja*. U osnovi ono... ono što tu piše jeste ono što se moglo zateći na terenu kada se vršio obilazak u određeno vreme u tim selima i zaseocima, i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste tokom glavnog ispitivanja da je 40 posto kuća bilo oštećeno ili uništeno kao rezultat granatiranja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je bilo u Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U Kninu. I... od ovog broja 660, to bi otprilike bilo 260 objekata?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gde su pojedinačno navedene te kuće koje su bile ili oštećene ili uništene kao rezultat granatiranja? Gde se to nalazi?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To ne postoji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste vi donosili odluku o tome da li ili ne... promeniću pitanje. Usput, da li vam je poznata koncepcija meta dvojakih namena?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Izvinite, ali ne razumem taj izraz.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam. Razumem da vam engleski jezik nije maternji, a ja brzo govorim. Bilo šta da ne razumete u bilo kom trenutku, molim vas...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Učiniću tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koncepcija meta dvojakih namena, da li vam je ona poznata?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je poznata koncepcija pokretnih ciljeva?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kamioni... vojni kamioni i mehanizovane jedinice, vi bi svrstali pod vojne ciljeve?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada se procenjuje vrsta oštećenja kao rezultat granatiranja, na primer, važno je da se zna, na primer, da li je bilo i pokretnih ciljeva u tom području, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Važno je za procenu da se zna cilj vatre. Ovakvi pregledi posle događaja, tada nije moguće da se ustanovi da li je na tom području bilo pokretnih ciljeva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo sada na ovaj dokument... govorim o P176, ako možemo da pređemo na poslednju stranicu. Kada gledamo u ove brojeve, vi kažete da tu ima 22.213 objekata, njih 863 je potpuno uništeno... izvinjavam se, 8.063 je potpuno uništeno, a 9.207 objekata je delimično oštećeno u Sektoru Jug?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Po gruboj računici, 78 posto objekata u Sektoru Jug je bilo ili uništeno ili oštećeno. Da li je to vaša procena?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Procena je da je 22.000 objekata bilo provereno, a da je ovaj broj objekata bio uništen. Tu nisu bile obuhvaćene sve građevine u Sektoru Jug. U Sektoru Jug, u tom području se nalazi više objekata od tih 22.000.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste odlučili da neke objekte uvrstite a neke ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. Ovim su bila obuhvaćena sela i zaseoci koje su obišli timovi vojnih posmatrača UN-a.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi kažete da je bilo sela i zaselaka koja nisu bila posećena, da nisu ovde obuhvaćeni?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Postoji mogućnost da naši timovi vojnih posmatrača UN-a nisu obišli sva sela i zaseoke unutar sektora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kako mi onda znamo koja sela su bila posećena a koja nisu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Svaki tim je vodio evidenciju sela u svom području odgovornosti, ona koja su posetili, i njihova odgovornost je bila da... da to područje pokriju što je više moguće u vremenskom periodu koje im je bilo dodeljeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite. I kada bi vam rekli za neko selo, vi biste onda to zapisali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Naravno da bi dostavili izveštaj da, u redu – oni su obišli selu i te i te stvari su tamo videli. Tako je ovaj izveštaj i redovi u... u... u ovom izveštaju nastali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada pređemo na dokazni predmet Tužilaštva P65 i da malo razgovaramo o vašem odgovoru. P65 je dokument o kom ste vi govorili tokom vašeg glavnog ispitivanja i u njemu se nalazi popis sela u dolini Plavno.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako pogledate u ove nazive: Jovići, Bajinac, Torbice, Grmuše, Stojakovići, i tu onda se kaže "i tako dalje". To bi trebalo vama da govori o selima koja su oni videli, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To bi trebalo meni da govori o količini posla koji su obavili. Ono što je meni bilo važno kada sam sastavljao ove izveštaje bilo je da su oni na širem području Plavnog obišli te određene zaseoke, a tu se ne pojavljuju svi ti zaseoci... na ovom popisu, jer, u redu, kao što sam ranije rekao, ovo je primer kako je jedan dokument dostavljan, i za ovaj konkretni dokument, mi smo se obratili timu koji

ga je sastavio i naglasili im da moraju da budu određeniji u navođenju zaseoka koje su posetili, ali – da; u principu, ovo je osnova za podatke koji su dostavljani za sastavljanje izveštaja.

ADVOKAT KEHOE: Da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva P76. Izvinjavam se, P176. P176. Stranica broj 548207.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako gledamo u dolinu Plavno, vidimo da se tu nalazi selo Grmuše. A ako odemo na sledeću stranicu, vidimo Stojakoviće i Torbice, ali ne i Joviće ili selo Bajinac. Da li je to tako, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako pogledamo ovaj dokument, on ni na koji način ne pokazuje da su ta konkretna sela zaista bila i posećena, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nema traga da su ti zaseoci bili posećeni, a oni su uključeni u kasnijim izveštajima sa drugim imenima zaseoka.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam, gospodine Anttila. Ali ako pogledate ovaj dokument, vi nećete znati da su oni obišli te zaseoke, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Iz ovog dokumenta ja to ne bih znao. Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ukoliko pogledate ove brojeve pored ovih sela u dolini Plavno, gde se govori o oštećenim objektima tokom *Operacije Oluja*... izvinite, oštećeno ili potpuno uništeno iz dokumenta P65, tu se brojevi ne podudaraju sa onim brojevima koje ste vi odredili za ta sela, zar ne? I samo da pogledamo u... tu imate 207 potpuno ili delimično oštećenih, a ukoliko pogledate Grmuše, za njega ne postoji unos ni za delimična ni za potpuna oštećenja - nikakvih objekata?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mogu li da vidim molim vas prethodnu stranu, gde se Grmuše pojavljuju?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Izvinjavam se. Izvinite. Gledam u... u Grmuše?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu nema izveštaja ni o delimičnoj ni o potpunoj šteti, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo sada na sledeću stranicu kako bismo videli unose za sela Stojakovići i Torbice. Za Stojakoviće imamo pet potpuno i pet delimično oštećenih objekata. Da li vidite to?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A za Torbice nemamo ni štetu ni objekte. Dakle, ni objekata ni oštećenja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva P65. Izvinjavam se. P65. U ovom dokumentu se navode 263 zgrade u selima i 207... tu se kaže "Veruje se oštećenih tokom *Operacije Oluja*". Prema tome, brojke koje ste imali u mesecu novembru ne podudaraju se sa onim što piše u ovom dokumentu, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne. Razlog je taj što, kako sam već rekao, ovo je primer izveštaja za koji smo od tima tražili dodatne informacije, i mi smo te podatke naveli u izveštajima koje smo dostavljali, ako se radilo o podacima za koje smo mi smatrali da su netačni. Ovih 207 se tu ne pojavljuje. Oni su mogli biti uneti u ovaj dokument da mi nismo nastojali da budemo precizni. Ono što se dogodilo kod ovog konkretnog izveštaja bilo je da je timu preneto kako ovo nije dovoljno ili dovoljno precizno da bi se stavilo u izveštaj, tako da ove podatke nismo uvrstili u izveštaj, i zbog toga se broj oštećenih objekata ne pojavljuje u završnom izveštaju od 4. novembra.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako uzmemo 207 oštećenih zgrada iz dokumenta P65 tokom *Operacije Oluja*, kada je vaš izveštaj objavljen, on je bio smanjen... i ako se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva P176, stranicu 548207, i opet pogledamo unos za Grmuše, tu se ne nalazi broj ni delimično ni potpuno oštećenih kuća. A ako pogledamo sledeću stranicu i sela Stojakoviće i Torbice, za Stojakoviće samo vidimo unos od pet delimično i pet potpuno oštećenih objekata?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada gledamo štetu u selima, tu vidimo u izveštaju da je smanjen broj potpuno ili delimično oštećenih objekata sa 207 na 10?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je ono o čemu smo mogli da izvestimo, ono što smo mogli da potvrdimo. Prvobitno je šteta koja je bila uočena na tom području iznosila 207 objekata, i mi smo rekli timu: u redu, vi ste išli tamo u obilazak, ali to nije dovoljno precizno. Morate da budete određeniji kada sastavljate vaš izveštaj. I zbog toga se iz ovog izveštaja čini da oni nikada nisu predali konkretan izveštaj za Torbice, na primer, vezano za objekte. Tako da mi ništa nismo uneli u naš izveštaj što bi bilo nešto što ne bismo mogli konkretno da odredimo, znate, nešto što bi moglo kasnije da se uoči ili potvrdi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Nastojali smo da budemo što je moguće precizniji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ko je vršio nadzor rada ovog tima koji je išao na teren da bi to uradio?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Vođa tima, svakako. Timovi su slali patrole na teren sa zadatkom da obiđu zaseoke, da izvrše pregled, da sastave izveštaj koji bi zatim bio dostavljen štabu sektora, gde bih ga ja dobio, a onda bi Tim za ljudska prava napravio procenu na... ako su informacije na primer, u ovom konkretnom slučaju, kada govorimo o primeru izveštaja koji nije bio dovoljno precizan - da bi se ti podaci dalje koristili u završnom izveštaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ono što ste vi rekli, verujem da ste to rekli tokom glavnog ispitivanja, da ste vi samo u štabu Sektora Jug sakupljali materijal od timova, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja nisam obilazio sva ta sela. Ja sam tamo prikupljao podatke i sastavljao ih.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kada ste dobili dokazni predmet Tužilaštva, ovaj P65, ovaj... ovaj izveštaj tima Potkonje...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...vi ste zaključili da ta informacija nije tačna, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Zato jer... da. Zaključio sam da podaci nisu dovoljno precizni. Nisam zaključio da su bili netačni.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine Anttila, vi ste nam dali ovaj dokument P65. Gde se nalazi ostala evidencija koju su ovi timovi vodili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ova evidencija se čuvala u štabu Sektora Jug, i kada je Sektor Jug prestao da postoji... evidencija je predata štabu UN-a u Zagrebu... u stvari u Pleso. Svi ti podaci, sva ta evidencija je prenetu u jedan kontejner. To je ono što ja znam o tome, jer su oni... dobili smo zadatak da tamo prenesemo evidenciju koju će neko drugi preuzeti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ne znate šta se sa evidencijom dogodilo?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne znam tačno šta se sa tim kasnije dogodilo, a ja ih nemam kod sebe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste takođe sakupili i informacije koje se nalaze u dokaznom predmetu Tužilaštva P68.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo to da prikazemo na ekranu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo je dokument koji ste, shvatio sam, vi sastavili?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. to je jedan od tri dokumenta koji sam ja dostavio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vi gospodine kažete da informacije o paljevinama nisu bile uključene u izveštaje o situaciji koji su odlazili u Zagreb?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Moj je zaključak da nisu sve informacije koje su stizale iz timova bile uključene u izveštaje o situaciji koji su slati u Zagreb.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da to izmenim samo na trenutak. Da li su informacije o paljevinama bile uključene u izveštaje o situaciji koji su odlazili u Zagreb?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ne možete na to pitanje da odgovorite samo sa da ili ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvolite i objasnite nam, gospodine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: U redu. Informacije koje su dolazile iz timova bile bi uključene u izveštaje o situaciji onda kada je operativni oficir smatrao da je to značajno za situaciju u tom trenutku. Tako smo mi dobijali informacije od timova o paljevinama i pljački, o kojima Zagreb u određeno vreme nije bio obaveštavan. A ponekad i jeste, kada bi to trajalo i uzelo veće razmere. Onda bi o tome izveštavali kao o... kao delu situacionog izveštaja - kao nekoj vrsti primera. Ne znam da li mogu...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pokušavam da saznam iz ovog izveštaja o situaciji. Vi ćete se složiti sa mnom da se u ovim izveštajima koje ste vi sakupili u dokaznom predmetu P68, u izveštajima o situaciji koji su odlazili u Zagreb govori o kućama koje su paljene i o kućama koje su spaljene?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Je li tako? Morate da kažete da ili ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi kažete da su informacije ponekad upućivane u Zagreb uvezano za paljevine, a ponekad nisu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Zbog toga smo mi... unutar organizacije imali smo operativnog oficira koji je pravio procene o tome koji je deo informacija bio važan i koje treba proslediti dalje u organizaciji. Ukoliko bismo mi uključili sve informacije koje su dolazile iz timova, onda bi izveštaji o situaciji koji su odlazili u Zagreb bili ogromni. I to je bio posao operativnog oficira da napravi takvu procenu - o čemu će se, a o čemu se neće izveštavati. Prema tome, izveštaji koji su upućivani u Zagreb nisu uključivali sve informacije koje su dolazile od timova u sektoru.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi shvatate da se Zagreb oslanjao na informacije koje ste im vi dostavljali kako bi donosili odluke ne samo o misiji UN-a u bivšoj Jugoslaviji već i o odlukama o informacijama koje je trebalo proslediti u Njujork?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li je vaše svedočenje da sva moguća kršenja ljudskih prava kada je reč o paljevinama na primer, nisu na rutinskoj osnovi prosleđivane Zagrebu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Pa to je ista stvar kao i recimo sa granatiranjem – kada ne izveštavate o svakom udaru. Vi izveštavate o granatiranju. Ista stvar se dešava i ovde. Ne šalje se svaki delić informacije koji stiže od timova u Zagreb.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, postojala je razlika nakon što ste dobili naređenje Steinara Hjertnesa da odete na teren i uradite procenu štete. Bila je to razlika u formatu izveštaja o situaciji, zar ne?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, pre 17. avgusta nije bilo humanitarnog...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Aspektu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:... aspektu u izveštajima o situaciji, je li tako?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A posle toga, postojao je posebni odeljak u izveštajima o situaciji, koji se bavio...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...humanitarnim pitanjima. I to su bile informacije koje su prosleđivane dalje?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Ponavljam, zavisi od toga kako sastavljate izveštaje o situaciji. Vi sakupljate informacije koje su sa tog područja i onda izveštavate ili po incidentima ili na neki drugi način – šaljete opšte informacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pogledamo informaciju koja je bila prosleđena, ako možemo, i da idemo redom kako ste vi to predstavili u ovim dokumentima. Prvo imamo... to je naslovna strana od 7. avgusta 1995. godine do 4. septembra 1995. godine. Da li ste pregledali?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I u njima se nalazi stotinu unosa u kojima se navode paljevine i 31 unos u kojima se ne navode?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, moguće je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I ti izveštaji o situaciji od 6. avgusta do 4. septembra, tu imamo 740 kuća delimično ili potpuno uništenih?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: To je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nastavljamo sa vašim dokumentom... usput gospodine, da li ste vi... pregledali to i proverili da nije bilo dvostrukog sabiranja?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Po mom saznanju, nije bilo duplog sabiranja, ali to je... možda je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Okrenite stranicu dokumenta broj 25, mislim da sam upravo jedno video. I na strani 25, ako pogledamo u... vidite: 30. avgusta u 15.55 časova?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, Dukići.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Imamo Dukiće: tri kuće spaljene, a onda dva reda dole, imamo dvostruki unos?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, to je dvostruki unos. To je greška u kopiranju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I nešto dalje imamo: 30. avgusta u Gračacu devet spaljenih kuća. I ako pogledamo još malo niže, imamo iste koordinate sa pomnjanjem devet kuća. I to je takođe dvostruki unos?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Možda su to videle dve različite patrole, ali, znate... u svakom slučaju, koordinata i datum vam pružaju informacije na osnovu kojih možete da uvidite ovakve stvari.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo pogledajte u upis koordinate. Koordinata za Gračac je ista, zar ne – WK6106?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, jasno je da se radi o dvostrukom unosu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostanemo kod ovog dokumenta...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da?

SUDIJA ORIE: Pokrenuli ste pitanje dvostrukih unosa što je svakako jako značajno pitanje. Vi ste ukazali na dva ili tri dvostruka unosa. Ovaj dokument ima 70 stranica. Ono što sada Pretresno veće zanima jeste da li je ovaj dokument diskvalifikovan zbog tih dvostrukih unosa? Pretresnom veću bi bilo od pomoći ne samo da ima jednu ili dve ili tri ili četiri greške na 70 stranica, već radije bi da dobije informaciju, a čini se da je to stvar do koje lako možete da dođete sa Tužilaštvom i da kažete: ovde i ovde smo našli iste koordinate, isti broj kuća, i tako dalje. To bi daleko više pomoglo Pretresnom veću nego samo da mu se ukaže na pojedine greške. Dakle, ako bi mogli Pretresnom veću da dostavite tu informaciju, to bi svakako bilo od pomoći. To nije komentar na relevantnost ovih pitanja, uopšte nije, već ste vi samo pokrenuli naše zanimanje da saznamo više o ovoj stvari. Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja ću to uraditi. I svakako da shvatam da se takve stvari dešavaju prilikom sastavljanja informacija koje je činio gospodin Anttila. Samo...

SUDIJA ORIE: Da. Svi smo mi ljudi. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostajemo kod ove teme. Tokom tog vremenskog perioda, da li ste vi dostavljali izveštaje o mnogo većem broju oštećenih i uništenih kuća: Govorim o septembru mesecu 1995. godine?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Izvinite, nisam shvatio vaše pitanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite. Dakle, ovaj konkretni dokument, ostajemo u vremenskom okviru od 7. avgusta do 4. septembra 1995. godine, mislim na osnov za broj koji se pojavljuje u tom vremenskom periodu, gde se navodi otprilike 740 kuća koje su delimično ili potpuno uništene?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Brojevi i izveštaji su dve različite stvari.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem to, gospodine. Ali...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle... dokument u kom se nalaze sela i njihove koordinate, te informacije se razlikuju od ovog dokumenta, koji se nije zasnivao na ovim... ovoj informaciji. On se zasniva na odvojenim odlascima u sela, i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Dakle, ja...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam, ali ja vas pitam sledeće: informacija koju ste dali u ovom dokumentu koji se nalazi na ekranu, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P68, i govori o periodu od 7. avgusta 1995. godine...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Do...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:... do 4. septembra 1995. godine koji je dostavljen UN-u u Zagreb prikazuje broj od 740...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Slučaj...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...oštećenih ili uništenih?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je svedok tokom glavnog ispitivanja dao iskaz da je ta informacija bila preuzeta iz izveštaja o situaciji koja je došla od timova u štab Sektora Jug, a ne iz izveštaja o situaciji koji su iz štaba Sektora Jug poslali u Zagreb.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da objasnim, časni Sude? Informacija koja se nalazi u ovom dokaznom predmetu Tužilaštva broj P68 jeste informacija koja je prosleđena u Zagreb. Gospodin Anttila je to uzimao iz izveštaja o situaciji koje je dobijao od timova i ...

SVEDOK ANTTILA: Dolazilo je od... (*preklapanje govornika*)

ADVOKAT KEHOE:...i onda je to sastavljao u ovom izveštaju na sistematičan način.

SUDIJA ORIE: Da, i ta informacija koja je upućena u Zagreb je bila...

SVEDOK ANTTILA: Ova informacija koja se nalazi na ekranu bila je poslata u štab vojnih posmatrača UN-a u Zagreb kao izveštaj, a u njemu se ne nalaze sve informacije koje su se mogle videti u dnevnim izveštajima koje su odlazile u Zagreb. Dakle: informacije su sakupljane iz izveštaja o situaciji koje su dostavljali timovi, one bi zatim bile sastavljane u jedan izveštaj kao kompilacija i prosleđene potom u Zagreb kao poseban dokument, a ne kao deo dnevnog izveštaja o situaciji ili kao procedura dnevnog izveštavanja prema Zagrebu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, informacije koje se nalaze u ovom izveštaju su kao što smo videli u vremenskom okviru do 4. septembra 1995. godine, a informacije koje ste vi prikazali su do 13. septembra 1995. godine. Govorimo o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P98... i idemo na...

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo mogli da prikažemo naslovnu stranicu kako bi videli datum. Ako možemo malo u levo da pomerimo. I to je... do 13. septembra 1995. godine, nekih devet dana posle prvog izveštaja o prekršajima. Možemo li sada da vidimo poslednju stranicu broj 548189. Dakle... ako to može da se uveća.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Anttila, informacija koja je prosleđena u Zagreb prikazuje 740 spaljenih, ali... ili delimično oštećenih ili oštećenih kuća, ali je broj koji ste vi sakupili za taj vremenski period veći od 13.000 kuća?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, to je tačno. Ti izveštaji o situaciji i njihovi delovi su odražavali onaj broj kuća koje su vojni posmatrači UN-a primetili da gore, a broj koji premašuje 13.000 je broj koji je utvrđen na terenu gde niko nije bio prisutan da vidi šta se događa u trenutku kada se događalo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, razlikuju se kuće koje su gorele od spaljenih kuća?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Koje gore i koje su spaljene su dve različite stvari.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste poslali informaciju o onima koje su gorele, a ne i o onima koje su bile spaljene?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ta informacija se nalazi u drugom izveštaju, u bazi podataka, gde se navode sela, i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P68. I ako... da porazgovaramo sada o prvom unosu. To je 6. avgust u 1.30 časova. Zadnji red u tom delu: "Bivši ured vojnih posmatrača UN-a"... govori se da je kuća spaljena do temelja.

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo dalje, na unos za 7. avgust, negde na sredini. I tu se kaže: "Videli su da su sve zgrade bile uništene od artiljerijskih plotuna, štab za Liku je spaljen, a takođe je spaljena i fabrika *Lika Graf*?"

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo sada na treću stranicu. Tu se pominje štab UNMO, u poslednjem redu se kaže: "Patrola je takođe videla da je isti broj kuća već bio spaljen."

SUDIJA ORIE: Gospodine Anttila, mislim da ukoliko idemo kroz ovaj dokument, a sada je tu samo nekoliko prvih stranica, tu se često spominju zapaljene kuće ili kuće koje gore, nekada spaljene kuće, ponekad je bio i veći broj. To je ono što vam govori gospodin Kehoe, a vezano za vaš poslednji odgovor?

SVEDOK ANTTILA: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, pretpostavljam da ste postavili pitanja?

ADVOKAT KEHOE: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: Ne moramo da prolazimo kroz čitav dokument.

SVEDOK ANTTILA: Da. Izveštaji koji se nalaze u ovom dokumentu su izveštaji vojnih posmatrača UN-a koji su videli kuće u plamenu, ili u određenim slučajevima poput... kao što i piše: kada piše da su kuće spaljene, to znači da nisu tada gorele. Morate to da čitate upravo onako kao što je i napisano.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da sada najviše gospodina Kehoea zanima kako ste vi došli do znatno veće brojke u ovom pregledu u poređenju sa ovim izveštajem. Vaše prvo objašnjenje je bilo da se manji brojevi u ovom izveštaju nalaze jer su vojni posmatrači UN-a više uočavali kuće u plamenu od spaljenih kuća, a to objašnjenje izgleda da nije zadovoljilo gospodina Kehoea.

SVEDOK ANTTILA: U redu. U redu. U redu. Događaji koji su se odvijali u to vreme našli bi se u izveštajima o dnevnoj situaciji, a nekada bi stvari koje su zapažane o određenim spaljenim mestima ili kućama mogle da se nađu u izveštajima o situaciji, ali to nije uvek bio slučaj. A procena se razlikovala od svakodnevnog zadatka izveštavanja – da se običu sela unutar područja i da se podnese što je moguće detaljniji izveštaj o šteti koja je učinjena u različitim... na različitim mestima.

SUDIJA ORIE: Da probam da razumem i vidim da li sam vas dobro shvatio. Vi kažete da se o spaljenim kućama nije sistematski izveštavalo u izveštajima o situaciji?

SVEDOK ANTTILA: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: A sa druge strane je pokušavano da se o tome sistematično izveštava u sklopu pregleda?

SVEDOK ANTTILA: Da, i to je druga...

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da li se sećate vođe Akcionog tima za ljudska prava, gospodina Edwarda Flynnna?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Da, sećam se imena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I on je ovde svedočio 11. aprila 2008. godine, stranica broj 1314, red četvrti: "Pitanje: Traženo je od vas da iznesete procenu uništenih kuća, i vaš odgovor je bio: 'Kada sam naveo procenu od 500 uništenih kuća, ja sam govorio za kuće koje su bile uništene tokom nekoliko nedelja ili dve ili tri nedelje posle *Operacije Oluja*? Odgovor: Da. Pitanje: Ja shvatam da to nije precizan broj, ali da li je to generalno broj spaljenih kuća tokom avgusta meseca, kako se vi sećate? Odgovor: Pa..." Čekam prevod, časni Sude. Pokušavam da ne idem prebrzo. "Odgovor: Pa..."

SUDIJA ORIE: Ne, ne, ne.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Pomislio sam da je to bio znak da nastavim.

SUDIJA ORIE: I bio je, ali sam propustio da je prevodilac u BHS kabini pokušavao da uzme dah. Njoj je svakako potreban.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Odgovor u 12. redu: "Pa, to je moja lična procena. To je moja lična procena, i mislim da sam još negde izneo, da sam uvek pokušavao da budem konzervativan u ovim procenama, jer sam bio svestan da ukoliko preteram, na taj način bih uticao na moj i kredibilitet ostalih. Ali kada sam govorio o 500 kuća, meni se to u potpunosti činilo realistično, u skladu sa jednom konzervativnom procenom o broju uništenih objekata do kraja treće nedelje." Sada, "do kraja treće nedelje" je gotovo početak septembra meseca. Možete li da kažete, da objasnite Pretresnom veću kako je za gotovo isti vremenski period gospodin Flynn...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, to je skoro 1996. godina, zar ne? 4. i 5. plus 21 čine 25., 26.?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da sam govorio o kraju avgusta meseca?

SUDIJA ORIE: Ne. Rekli ste da je kraj treće nedelje skoro početak septembra meseca. Tako ste to rekli. A jasno je da se radi o 25. ili 26. avgustu.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Anttila, do 25. ili 26. avgusta, gospodin Flynn veruje da je odgovarajuća procena o otprilike 500 kuća. Možete li da objasnite Pretresnom veću kako je taj broj tako divlje... tako drastično stigao do brojke od 13.000 koju ste naveli u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P98?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Gospodin Flynn nije imao u to vreme priliku da obiđe sva ta područja, i kao što je i on rekao, imao je konzervativan pristup i govorio je o brojevima za koje je znao da može da ih potvrdi, ili tome slično. Ne znam zbog čega je izneo taj broj, jer nisam na njegovom mestu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude...

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Ja i dalje verujem u broj koji su naveli vojni posmatrači UN-a, u osnovi zbog toga što je u to vreme više od 50 ljudi obilazilo područje sektora u sklopu pregleda, radije nego samo jednoj osobi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste vi izneli taj broj od 13.000, vi... bio je sastanak HRAT timova i UNMO timova pri kraju dana, i da li ste vi tada rekli gospodinu Flynnu za te brojeve?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Mi smo mu rekli da se tu radi o broju oštećenih kuća, i govorili mu da postoji razlika kada se govori o oštećenim kućama i o spaljenim kućama. Dakle, to je takođe nešto što koristeći drugu frazu možete... možete dobiti različite pojave iz izjave, ali ono što smo mi... verujem da su svi vojni posmatrači UN timova unutar sektora odlazili u ta sela i videli da je potpuno ili delimično uništeno 13.000 kuća.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste vi te informacije preneli gospodinu Flynnu?

SVEDOK ANTTILA – ODGOVOR: Tu informaciju... ne sećam se da sam lično preneo tu informaciju gospodinu Flynnu, ali taj izveštaj je takođe bio na raspolaganju i timovima za ljudska prava.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, sada bi trebalo da pređem na drugu temu, a vidim koliko je sati...

SUDIJA ORIE: Da, vreme. Iako danas ne sazeda posle nas nijedno Veće, postoji... ne bih rekao da smo u žurbi, ali svakako moramo da završimo. Gospodine Anttila, želeli bismo da vas vidimo sutra.

SVEDOK ANTTILA: U redu.

SUDIJA ORIE: 2. maja u 9.00 časova u ovoj istoj sudnici.

SVEDOK ANTTILA: U redu je.

SUDIJA ORIE: Pozivam gospođu sekretarku... sudsku pomoćnicu da vas isprati iz sudnice. Da vam kažem da ne bi trebalo ni sa kim da razgovarate o vašem današnjem svedočenju ili o svedočenju koje ćete sutra dati.

SVEDOK ANTTILA: Shvatio sam.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK ANTTILA: Hvala vam.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Pre nego što prekinemo danas sa radom, Pretresno veće želi da saopšti odluku... i to neće dugo trajati. To u stvari nije odluka, ali ovo su razlozi za odluku Pretresnog veća na podnesak Tužilaštva o zaštitnim merama. 22. februara 2008. godine, Tužilaštvo je zatražilo zaštitne mere sa pseudonimom i distorzijom lica za prvog svedoka koji će biti pozvan da svedoči u ovom predmetu. Prema Tužilaštvu, strah svedoka je bila opravdana zbog neprijateljske atmosfere koja postoji u Hrvatskoj prema svedocima Tužilaštva i prema srpskoj manjini u Hrvatskoj. Sva tri tima Odbrane su odgovorila na to i zatražila su od Pretresnog veća da odbaci taj podnesak. 29. februara 2008. godine, Tužilaštvo je tražilo dozvolu da odgovori, i Pretresno veće je to odobrilo. 6. marta 2008. godine, Tužilaštvo je dostavilo svoj odgovor na odgovore Odbrane. 13. marta 2008. godine, Pretresno veće je saslušalo svedoka po pitanju zaštitnih mera. Istog dana, Pretresno veće je odobrilo zahtev Tužilaštva za pseudonimom i distorzijom lica svedoka. Svedoku je dodeljen pseudonim "svedokinja 136". Da bi se odobrile zaštitne mere, sudska praksa u ovom Tribunalu je takva da nije dovoljno samo postojanje straha. Strana koja traži zaštitne mere za svedoka mora da pokaže objektivno zasnovan rizik za bezbednost ili dobrobit svedoka ili njegove porodice u slučaju da se sazna da je svedok dao iskaz pred ovim Tribunalom. Taj standard na primer, može biti zadovoljen pokazivanjem da su svedok ili svedokova porodica bili izloženi pretnjama. *Svedokinja 136* obavestila je Pretresno veće da ne živi u Hrvatskoj, ali da često putuje kroz Hrvatsku i da ima imanje u blizini Knina. Ona takođe ima i rođake koji žive u Hrvatskoj. *Svedokinja 136* je zatim informisala Pretresno veće o komentarima koje je čula od drugog svedoka Tužilaštva, koji se pominje kao svedok Tužilaštva broj 55, o potencijalnim svedocima u ovom predmetu. *Svedokinja 136* i *svedok 55* nekada su bili kolege. Komentare je izneo sused svedoka 55 u Hrvatskoj, pre početka ovog suđenja. Prema svedokinji 136, susedi svedoka 55 pitali su se ko će od Srba biti dovoljno hrabar da svedoči u ovom predmetu i da li će posle toga ti svedoci se usuditi da se vrate u Hrvatsku. Prema svedokinji 136, svedok 55 zbog tih komentara nije više imao volje da svedoči pred ovim Tribunalom, a to je takođe probudilo strahovanja svedokinje 136 za sopstvenu bezbednost, jer je izvlačila emotivnu podršku iz činjenice da će svedok 55

takođe u ovom predmetu svedočiti. Svedokinja 136 je navela da nije bila izložena pretnjama, ali da veruje da je to bilo zbog činjenice da niko nije ni znao da će ona svedočiti. Pretresno veće je zaključilo da je Tužilaštvo pokazalo da postoji objektivno zasnovan rizik po bezbednost svedokinje 136 ili bezbednost njene porodice. Ovim je završeno iznošenje razloga zbog kojih je Pretresno veće donelo odluku da odobri zaštitne mere za svedokinju 136. Završavamo sa radom do petka 2. maja u 9.00 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 13.52 h

Nastavlja se u petak, 2. maja 2008. godine u 9.00 h.

FOND ZA HUMANITARNO PRAVO

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje